

ZBIRKA PRIČA

Muhammed Muvaffak Selimeh
Muhammed Munir el - Džunbaz
Muhjjiddin Selimeh

<i>Naslov originala</i>	MEDŽMU' ATUL - KISAS
<i>Naslov prijevoda</i>	ZBIRKA PRIČA
<i>Autori</i>	Muhammed Muvaffak Selimeh, Muhammed Munir el - Džunbaz Muhijjiddin Selimeh
<i>Prijevod</i>	Džemil Abud
<i>Šerijatski recenzenti</i>	Muhamed Mehanović
<i>Likovno - tehnički urednik</i>	Nedžad Kazić, Fatih Farhat
<i>Lektor i korektor</i>	Nermina Ferizbegović, Omer Resulović
<i>Ilustrator</i>	Sabah Almašta
<i>DTP</i>	Kavazović D&T, Sarajevo
<i>Štampa</i>	“OKO” - Sarajevo
<i>Tiraž:</i>	30 000 KNJIGA BROJ 4
<i>Četvrto izdanje</i>	BESPLATNI PRIMJERAK
<i>Izdavač</i>	<i>Sva prava štampanja i izdavanja zadržava Visoki saudijski komitet za pomoć BiH i Kulturni centar “Kralj Fahd” u Sarajevu</i>

ŠTAMPANO POD POKROVITELJSTVOM ČUVARA “DVA HRAMA”
KRALJA FAHDA BIN ABDUL-AZIZA AL-SAUDA, KRALJEVINE SAUDIJSKE ARABIJE

طبع على نفقة خادم الحرمين الشريفين الملك فهد بن عبد العزيز آل سعود
هدية مجانية

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

UDK 821.411.21 - 32 (082)

SELIMAH, Muhammad Muwaffaq
Zbirka priča / Muhammed Muafak Selimeh, Muhammed Munir el Džunbaz, Muhijjiddin Selimeh;
(s arapaskog preveo Džemil Abud; ilustrator Sabah Almašta). - 4. izd. - Sarajevo: Visoki saudijski
komitet za pomoć Bosni i Hercegovini, 1998. - 240 str.: ilustr.; 20 cm. - (Visoki saudijski komitet
za pomoć Bosni i Hercegovini; knj. 4)
Prijevod djela: Medžmu'atul kisas.

ISBN 9958 - 880 - 03 - 2
1. al - Gunbaz, Muhammad Munir 2. Salimah, Muhyiddin
COBISS - ID 453894

ISLAMSKA - BIBLIOTEKA.NET

DUNJALUČKI SANDUK -
slika - sanduk
Prva priča

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

DUNJALUČKI SANDUK

صندوق الدنيا

Tako su ga zvali: “Dunjalučki sanduk”

Prikazivao je priče u slikama o životu i događajima u svijetu i iz historije. Sva djeca su s ushićenjem očekivala njegov dolazak u njihovu mahalalu.

Samo kad bih to mogao vidjeti! Kažu da je to putujuće kino. Da se na njegovom ekranu mogu vidjeti najljepše slike i najvrjednije pouke. Usjeklo mi se to u srce kao najneobičnije čudo toga vremena.

Ali, nažalost, u gradu nema ničega sličnoga njemu. To je nešto jedinstveno. Zato je njegov vlasnik, Ebu-Mahmud, odredio dan kada će ga svako živo biće moći vidjeti.

Prošlo je već šest dana, došao je i sedmi, a vlasnik čudesnog sanduka još se nije vraćao.

Kad će se već pojaviti na trgu ispred kuće El-Muhtara?

SVAKO IŠČEKIVANJE IMA KRAJ

وَمَنْ كُلِّ ضَيِّقٍ مَخْرَجًا

Na kraju došao je trenutak olakšanja. Koliko nas je razveselio njegov povratak, nakon duga čekanja! Začuli smo zvuk trube Ebu-Mahmuda i već su nas nosile hitre noge, slijedeći taj zvuk.

Eh, kako je golem taj “Dunjalučki sanduk” - kao planina. A nosi ga golem čovjek, u čijim se ustima nalazi žuta bakrena truba, kojom trubi i javlja se melodijom dolaska. Djeca su pljeskala i uzvikivala od veselja i radosti, lupkajući nogama od tlo, pozdravljajući nosača i ono što nosi.

Način na koji su iskazivali dobrodošlicu, dokazivao je njihovu neopisivu radost što ga vide. To se ponavlja u svakom naselju kuda on prolazi. To je trenutak neizrecive sreće i veselja.

slika - ptica

SVE IMA SVOJU CIJENU

وَلِكُلِّ شَيْءٍ ثَمَنُهُ

Radost je preplavila trg “Al Muhtara”. Vijest se proširila po svim ulicama, zavirila u svaku kuću i ušla u svako uho. Sva su se djeca mojih godina sakupila na mjestu događaja, nakon silnog utrivanja ko će prije stići od svoje kuće. Svako je, podižući ruke, želio zauzeti jednu od četiri stolice, jedine koje je imao Ebu-Mahmud.

Hvala Allahu, što se naš čovjek smilovao meni, i shvatio sam da sam od svih bio najželjniji upoznati čari “Dunjalučkog sanduka”. Počeo je sakupljati novac govoreći: “Djeco, platite prije predstave!” A mi smo ga požurivali da što prije pusti svoj sanduk da nam pokaže svoje čarolije.

DOBAR POZNAVATELJ SVOGA ZANATA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Oglasivši trubom početak predstave, čovjek reče: “Pažnja! Vi kojima je Allah darovao zdravlje i sluh da čujete ono što je korisno, gledajte kroz male prozorčiće na sanduku. Bog vam čuvao vid i omogućio da shvatite smisao toga što će biti prikazano!

slika - drvo

slika - hrana

Djeco, pred vama su tri lekcije, svaka u deset slika.

Nemojte koju propustiti, jer nećete shvatiti poruku. Život je beskoristan bez pouka.

Lekcije su u obliku zanimljivih priča. Gledajte ih i slušajte pažljivo, ne osvrćući se ni na što drugo.”

NE VJERUJ U SVE ŠTO SE KAŽE

لَا تُصَدِّقْ كُلَّ مَا يُقَالُ

Neobičnim načinom izlaganja, Ebu-Mahmud uveo nas je u prvu slikovitu priču:

1. Gledajte djeco prvu priču! Ona ima svoju poruku! To je priča o glupom lovcu. On je krenuo svojom mrežom loviti debele i lijepe vrapce. Išao je od jednog do drugog polja, iz jednog šumarka u drugi, promatrajući jedno po jedno drvo, slijedeći vrapca koji je sletio pokraj nekog potočića.

2. Lovcu nije bilo lahko prelaziti s jednog mjesta na drugo. Na kraju, kad se umorio, sjeo je u šumarak, očekujući svoj bogati ulov.

3. Umorio se od dugog čekanja te se naslonio na jedno stablo postavivši mrežu na kojoj je bilo primamljivo jelo za ptice.

4. Odjednom se zatresla mreža u koju se ulovila jedna ptica. Poveselio se lovac i potrčao prema mreži, pomislivši kako ga čeka ukusna večera.

5. Skoro je poletio od sreće! Krasna je i velika bila ta ptica! Pažljivo ju je oslobodio mreže, i uhvatio je rukom, diveći se njenom izgledu.

6. I obrati se lovac vrapcu s osmjehom pobjednika: “Dobro došao moj lijepi vrapče! Koliko dugo sam te čekao!”

7. Vrabac od straha zaplaka, pa reče: “Pustite me, gospodine lovče! Neću vam biti ni od kakve koristi i neću vam utaliti glad! Molim vas pustite me!”

8. Podrugljivo odgovori lovac: “Moji prijatelji su kod mene pozvani na veliku gozbu! Kako je mogu zamisliti bez tvog ukusnog mesa!?”

9. Zašutio malo vrabac pa reče: “Pustite me, lovče, ja ću vam pokazati gdje se nalazi najveće blago na zemlji!!!”

10. Kad je lovac čuo za blago, izbezumio se od lahkosti i pustio vrapca.

Vrabac se nacerio, zaživkao što je bolje mogao i zaskakutao od sreće, govoreći: “Zar si povjerovao, glupane, da ja uistinu znam gdje se nalazi blago? Sve u svemu, nemoj se žalostiti. Ja ću obavijestiti sve vrapce da se udalje od ovog šumarka, a moj ti je savjet: “Nemoj vjerovati u sve što ti se kaže! To je to blago!”

I odleprša vrabac ostavivši nasamarenog lovca.

slika - ruke u lancima

NIKAD NE ODUSTAJ - BUDI UPORAN

أَبْعِدِ الْإِهْزَامَ عَنْ نَفْسِكَ

Druga priča, djeco moja, to je priča o poraženom vojskovođi. Pogledajte je pomno, ona će vam pokloniti nezaboravnu i korisnu pouku.

1. Izbio je rat između dvaju susjednih kraljevina.

2. Vojskovođa jedne vojske izazvao je drugog vojskovođu na dvoboj. Nakon teškog boja, savladao ga je, zarobio i okovao u lance, te ga odveo u zatvor.

3. Vojska poraženog vojskovođe se raspala a vojnici se razbjegli po pustinji, bojeći se da ih neprijatelj ne sustigne, ne zarobi i ne baci u zatvor.

4. Dogodilo se nešto neočekivano! Poraženi vojskovođa uspio je pobjeći iz zatvora, te je kad je stigao do nekog izvora usred pustinje, sjeo je da se odmori.

5. Počeo je razmišljati o svom sramotnom porazu i smišljati način na koji bi se izvukao iz te teške situacije.

6. U tom trenutku njegovu pažnju privuče jedan sićušan mrav, koji je prolazio pokraj njega vukući golemog kukca, desetak puta obimom i težinom većeg od njega... Ali, mrav je bio uporan u svom poslu!

7. Odjednom padne mrav s kukcem u jednu rupu. Pokušavao se izvući sa svojim plijenom. Kukac se

slika - noć u pustinji

oslobađao nekoliko puta iz njegovih čeljusti, ali mrav ga je uvijek ponovno

ščepao i s njim se pokušavao izvući iz rupe - sve dok mu to konačno i ne uspije. I tako, pobjedonosno i ponosno, zajedno s plijenom, mrav je nastavio svoj put.

8. Dojmla se ta upornost i strpljivost poraženog vojskovođe. Kako je taj mrav, bez gubitka nade, ali srčano, uspješno obavio svoju zadaću.

9. Zaplakao je nad svojom sudbinom; pokajao se što nije bio uporniji i srčaniji. Počeo je razmišljati kako da ponovno pozove svog protivnika na megdan.

10. Sakupio je svu svoju snagu i odlučnost i vratio se sam protivničkom vojskovođi, te ga ponovno izazvao na dvoboj. Nakon neviđene i mukotrpne borbe, njegov je protivnik pao mrtav na zemlju!

Tako je naš vojskovođa pobijedio i ponosno se vratio u svoju kraljevinu. I tako je jedan mali mrav svojom upornošću utjecao da vojskovođa izvuče korisnu pouku.

slika - megdan

UPOTREBLJAVAJ SVOJU PAMET

أَعْمَلْ عَقْلَكَ وَتَفَكَّرْ

Posljednja je, draga djeco, priča o slijepcu i fenjeru.

1. Prva slika, koju ćete vidjeti, prikazuje slijepca, koji u jednoj ruci nosi ćup a u drugoj fenjer. On izlazi noću iz svoje kuće i ide do velikog trga s bunarom, gdje se skupljaju ljudi koji pune svoje posude vodom.

2. Stigao je slijepac do željenog cilja noseći fenjer koji svijetli, i kad je došao na red, napunio je svoj ćup vodom i krenuo kući.

3. Na putu kući susrete ga jedan čovjek, pa se začudi što će slijepcu fenjer koji svijetli!!!

4. Glasno je razmišljao: “Šta će slijepcu fenjer, kakvu korist ima od toga?”

5. Ču ga slijepac kako šapće. Kad mu se čovjek približi, glasno ga upita: “Šta će ti fenjer?”

6. Nasmiješi se slijepac i reče: “Kad bi imalo razmislio, ne bi me to pitao! Zar ne vidiš da je noć, i mrak je svuda oko nas?”

slika - svjetiljka, ćup

7. Čovjek klimnu glavom i reče: “Tačno, ali kakvu korist imaš od fenjera kad si slijep?”

8. Slijepac reče: “Hej, čovječe s očima, nosim fenjer da me ti vidiš! Kad ga ne bih nosio, neko od prolaznika mogao bi se sudariti sa mnom jer ne vidi dobro u mraku.”

9. “Kad nosim svjetleći fenjer, osvjetljavam sve oko sebe pa ne može doći do sudara, te tako sačuvam svoj vrč da se ne razbije. Zar nije tako, brate?”

10. Čovjek je pognuo glavu od neugodnosti: “Hvala ti na savjetu, starče, i na tvojoj mudrosti! Nemoj me osuđivati! Ja sam u biti neznalica i slijepac, unatoč vidu, a ne ti. Ti si razborit i pametan, iako ne vidiš! Primi moju ispriku! Da sam dobro i ispravno razmišljao, ne bi ni postavljao takvo pitanje!”

Kako bi bilo dobro kada bi čovjek iskoristio sve blagodati što nam ih je Allah darovao, kako se ne bi pokajao i osramotio, kako ne bi ispao neznalica!

slika - svjetiljka

“I SLIJEDE NAJISPRAVNIJE”

Zatrubio Ebu-Mahmud svojom trubom i objavio kraj predstave, te reče: “Gledali ste, djeco, za neznatan novac, korisne priče iz dunjalučkog sanduka! Prva priča govori o posljedicama gluposti; druga o plodu strpljivosti i ustrajnosti, a treća o koristi od upotrebe pameti.

Zapamtite to, draga djeco, i molite Allaha da ispravno učim i savjetujem druge, te ga molite da svi budemo poslušni, i da slijedimo ono što je ispravno.”

POUKA PRIČE

- 1. Nemoj povjerovati u sve što ti se kaže!**
- 2. Budi strpljiv i uporan, sve do pobjede!**
- 3. Uvijek koristi svoj razum!**

slika - pouke

MALI UČITELJ

Druga priča

slika - svemir

POSVETA

الإهداء

VAMA, DRAGI PUPOLJCI

إليكم يا أحبائي البراعم

U znak mojeg sjećanja na dane djetinjstva, događaje i način življenja, otklonio sam prašinu s ovih šest priča da ih spasim od zaborava, ne bismo li, možda, zajedno našli u njima nešto poučno i bili među onima koji slušaju što se kaže i iz toga slijede ono najbolje.

Vaš brat,
Muhammed M. Selimeh.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

MISLILAC VRIJEDAN POŠTOVANJA

المفكر محط الاحترام

Iako malodoban, nazvan je “mali učitelj”. Tako su ga zvali njegovi drugovi u školi, nakon što su se uvjerali koliko je nadaren i bistar.

Ime mu je Uvejs i dvanaest mu je godina. Stigao je do šestog razreda. Za nekoliko mjeseci završit će osnovnu školu. U proteklih pet godina bio je odličan učenik. Allah, dž.š., podario mu je razboritost, um i staloženost. U učionici je tih i povučen. Na pristojan i nenametljiv način odgovara kada drugi nisu u stanju dati ispravan odgovor. Zato je bio važan i vrijedan poštovanja.

NADARENI DJEČAK JE ČOVJEK, KAO I VI

الموهوب بشر مثلكم

Uistinu, učenik je bio mudžiza (čudo), ne samo u toj školi nego i u ostalim školama u mahali. Samo se on nije volio hvaliti niti isticati svoje sposobnosti i vrline pred drugima nego je želio biti običan i skroman. Nije htio da ga “uzdižu do nebesa”. Čovjek bi se začudio kad bi vidio kako ne dopušta da mu se drugi dive: “Nemojte mi se čuditi, jer - ja sam kao i vi, i imam mozak kojim mislim. A kad biste i vi koristili svoj mozak kako treba, prestalo bi vaše čuđenje!”

To su riječi koje pokazuju koliko je on bio razborit i ozbiljan.

ALLAHOVA PROVIDNOST

أولاه الله عنايته

Uvejs nije poslanik što ga je Allah poslao, jer doba poslanstva je odavno prošlo, a nakon Muhammeda, a.s., nema više poslanika. On je posljednji od časnih pejgambera.

Nije Uvejs ni od onih sa čudesima i mudžizama. On još nije dosegao njihov stupanj. O njemu se prepričavaju zgode u dugim noćnim ćaskanjima, te u međžlisima (sijelima)

slika - kuća

mahala. Svi mu se ljudi dive i uvijek je u središtu razgovora. Bio je primjer i uzor svim učenicima kako se valja ponašati.

Nije to ništa čudno, Uvejs je gotovo sav u ponašanju i učenju, kao da ga vodi Allahova providnost.

“I OD ZLA ZAVIDLJIVACA ...”

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ

Uvejsova mama gotovo mu je zabranila da izlazi iz kuće kako bi ga zaštitila od nemilosrdnih i zavidnih očiju. Niko ni od njegove rođene braće nije mu sličan po pameti i ponašanju. Njegov otac je čak izrazio želju da ga ispiše iz škole, iz straha da mu se nešto ne dogodi. Roditeljska briga posvuda ga prati, kud god ide ili gdje boravi. Obuzima ih strepnja da će ga neko oteti ili će mu se desiti kakva nesreća. Hoće li ga pojesti zle oči zavidljivaca?

Njegov otac samo što nije upoznao sa svojom zabrinutošću direktora škole. Međutim, nije to učinio. Kao da ga je nešto zaustavilo!

slika - bicikl

UČITELJ NOSI PORUKU

المُعَلِّمُ يَحْمِلُ رِسَالَةً

Bilo je dobro što otac nije izvršio svoj naum, jer je svjetlo mudrosti obasjalo puteve kojima kroči njegov sin. Dokaz tome izbio je na vidjelo u jednom događaju koji se desio u školi. Iz tog događaja može se izvući pouka i savjet. Uvejs je time dao nezaboravnu lekciju.

Kad je ušao novi učitelj u razred, bacio je letimičan pogled na lica učenika. Pogled mu se zaustavio na bistrom Uvejsovom licu koji mu je osmijehom i ugodnim riječima zaželio dobrodošlicu, u ime svih: “Dobro došli, gospodine! S vama ćemo podijeliti trenutke ove godine. Vi ćete nas voditi i osvjetljavat ćete nam puteve znanja i prenijet nam poruke znanosti s velikim naporom i zalaganjem. Unaprijed vam hvala za vaš golem budući trud!”

slika - olovke

OKANI SE BOLESNIH MISLI

احذر التفكير السقيم

Učitelj je sjeo za katedru, ali - začudo: započeo je svoju prvu lekciju objašnjavajući neku mutnu filozofiju. Što je više objašnjavao, to je postalo sve neshvatljivije. O tome prije učenici ništa nisu čuli. Iako je ponovio, po njihovim pogledima vidjelo se da nisu ništa shvatili.

“Vidite djeco, kad bi postojao Bog, kao što navode neznalice, zar ga ne bismo mogli vidjeti? Zar se taj Bog ne bi pojavio pred našim očima?” Djeca su zanimala, mali mozgovi su bili u nedoumici!!! Zar ne bi bilo bolje postaviti mu pitanje? Ili da ostanu kao posude u koje se naliže voda?!

Allahu, smiluj se!

slika - šejtan

NEVJERSTVO JE NESNOSNO

عدم الإيمان بموت^٤

Učitelj je riječima objasnio svoje postavke koje se ne mogu prihvatiti. Izvadio je olovku iz džepa, te rekao: “Draga djeco, vidite li ovu olovku?” Odgovorili su: “Da!” On je olovku sakrio u džep i nastavio: “Vidite li olovku sada?” Odgovorili su: “Ne!” Onda je rekao: “Olovka ne postoji, zato što je ne vidite! Također, ni Bog ne postoji - zato što ga ne vidite! Ukratko: sve što ne vidimo, kažemo da ne postoji. Jeste li to razumijeli?”

Djeca su zašutjela, kao da ih je neko udario po glavi. Nisu mogla izustiti ni riječ na učiteljeve tvrdnje, uprkos odbojnosti i zgražanju prema onome što im je rekao.

DA LI SUMNJATI U ALLAHA?

آفي الله شك^٥

Bespomoćni pogledi u toj bezizlaznoj situaciji bili su usmjereni prema Uvejsu. On ih je uvijek spašavao u trenucima kad bi se suočili s problemom.

Svi znaju da Allah postoji! To je nešto što osjećaju

slika - džamija

njihova srca, u šta su sigurni. Ovo što im je učitelj rekao, nije im niko do sada rekao, niti su to izgovorili nevjernici i idolopoklonici.

“Uvejse, nismo navikli protusloviti učitelju, čak i ako pogriješi! Kroz cijelih pet proteklih godina smatrali smo učitelja nepogrešivim. Diži se, došao je sada red na tebe. Svima je potrebna tvoja razboritost, i oprosti nam što smo šutjeli, situacija je teška!”

REĆI ISTINU ZADIVLJUJUĆA JE HRABROST

مَا أَرَوَعَ الْجُرْأَةُ فِي الْحَقِّ !

Osjetio je Uvejs kako mu se steže srce dok ga je obuzimala samilost prema učitelju i prema učenicima. Zamislio se malo, te se odazvao upućenim pogledima. Ustao je i zatražio dozvolu da nešto kaže: “Dozvoljava li mi učitelj da objasnim njegovu tezu svojim prijateljima?”

Učitelj se tome obradovao i ponovio svoju neprihvatljivu pretpostavku: “Nema Boga, jer ga ne vidimo, i to smo objasnili primjerom olovke!” Svoje riječi završio je, misleći da je nešto dobro učinio. Činilo mu se da je stvar jako jednostavna, jer ono što postoji - vidi se.

slika - magnet

ČOVJEK MOŽE POGRIJEŠITI

قَدْ يَخْطِئُ الْإِنْسَانُ

Zašutio je Uvejs malo, te zapitao svog učitelja: “Dozvoljava li cijenjeni učitelj da se diskutira o njegovu mišljenju?”

Učitelj je odgovorio: “Zar bi ti sa mnom diskutirao?! Sine, stvar je jasna! Je li neko od vas vidio Boga? Ili vidi li olovku koju sam malo prije sakrio? Teza je ispravna. Jesi li ti vidio Boga?”

Uvejs odgovori: “Čekajte malo, učitelju! Čovjek može pogriješiti - svako od nas podložan je pogreškama!”

Učitelj je podrugljivo zavikao: “Zar me optužuješ da sam pogriješio! Što je ispravno, bezgriješniče?”

Uvejs je mirno odgovorio: “Ja nisam od onih koji ne griješe. Samo sam rekao da čovjek griješi, makar narastao i postao učitelj, i to nije sramota!”

slika - palma

POŠTUJ MIŠLJENJE DRUGIH

احترم رأي الآخرين

“Plemeniti učitelju, molim vas da shvatite šta sam rekao. Greška se dogodila kad ste izvukli zaključak iz primjera s olovkom koju ste sakrili. Olovka se sada nalazi u vašem džepu, a ne vidimo je. Također, Allah postoji, iako Ga ne vidimo. Ne možemo tvrditi da sve ono što ne vidimo ne postoji! To je pogrešan zaključak!”

Učitelj je počeo omalovažavati Uvejsa i izrugivati mu se: “Sine, zar vjeruješ da Bog postoji a da ga nisi vidio? Zar si lud? Sada sjedni da nastavimo lekciju!!! Sjedni!” Učitelj je mislio da je time stvar okončana.

ISTINA - IZNAD SVEGA

الحق يعلو

Uvejs je učitelja zamolio da nastave raspravu. Lekcija nema smisla ako je učenici ne shvate. Reče: “Vjerujete li vi, učitelju, u sve što vidite?”

Učitelj kimne glavom: “Da, to je logično i istinito!”

Uvejs reče: “Možete li nam pokazati svoj um? Sigurno

ste uvjereni da ste pametni i da posjedujete um?”

Učitelj je zašutio, a učenici su se smijali. Učiteljev je um bio nevidljiv.

Uvejs je nastavio: “Možemo li reći da vi nemate uma, jer ga ne vidimo?”

Učitelj se začudio. Nije ga spasila njegova logika! Na licima učenika počelo se nazirati zadovoljstvo.

BOGA POZNAJEMO PO NJEGOVIH STVORENJIIMA

تَعْرِفُ اللَّهَ بِمَخْلُوقَاتِهِ

Uvejs je nastavio: “Može li nam učitelj pokazati svoju dušu kako bismo se uvjerali da ona postoji?”

Učitelj je eksplodirao od ljutnje, te reče: “Nije logično! ... Um i duša se ne mogu vidjeti, nego vidimo njihove tragove ... Zar si ti blesav?!” Učiteljev osmijeh je bio kiseo. Plač bi bio slađi od tog osmijeha kad mu je Uvejs odgovorio:

“Duša ... um ... zrak ... pojave su koje ne možemo vidjeti, nego vidimo njihove tragove prema kojima zaključujemo da oni postoje ... Bog također!”

U tom trenutku, utihnuli su glasovi a začuo se glas mujezina: “... Svjedočim da ne postoji Bog, osim Allaha!!!”

slika - olovka

Trenuci tišine uveličali su važnost situacije. Učitelj zakluma glavom, pa reče: "I ja svjedočim da nema Boga, osim Allaha!!!"

POUKE IZ PRIČE

1. Pametan i oštrouman učenik ne treba da se divi samome sebi a da umanjuje vrijednost svojih drugova, nego treba da kaže kao što je rekao Uvejs: "Ne stojte zbunjeni, ja sam poput vas."

2. Učenik treba da na prikladan način dočeka učitelja kada uđe u razred, kao što je to uradio Uvejs.

3. Ne može se reći za sve što ne vidimo da ne postoji. Mi vidimo tragove magnetne sile, ali nju ne vidimo, iako ona postoji - jer vidimo njene tragove.

4. Allaha spoznajemo po Njegovim tragovima, znakovima (ajetima) i Njegovim stvorenjima, a naročito kada gledamo zvijezde i kosmos, sve nas to upućuje da je On Uzvišeni Stvoritelj.

5. Musliman je dužan da se obrati mudro, na lijep način i s puno znanja, onome koga vidi ili čuje da huli (psuje) Allaha ili vjeru i nijeće ih.

6. Učitelj nije bezgrješan i može da pogriješi, a učenik treba da ga ispravi na najpristojniji

način, a naročito kada učitelj traži da se radi ono što srdi Allaha, dž.š.

7. Musliman treba ustrajati u upućivanju na dobro drugih i odvrćanju od zla, i pored ismijavanja ljudi i njihovog neprihvatanja savjeta, kao što je to uradio Uveys, koji je prekinuo razgovor s učiteljem a onda mu mirno dokazao istinu i pored toga što mu se učitelj izrugivao.

8. Onaj kome postane jasna istina nakon što je bio u zabludi, ne treba se oholiti već se treba vratiti istini i ostaviti zabludu, kao što je uradio učitelj i pokajao se Allahu, dž.š.

9. Dušu i razum ne vidimo iako vjerujemo u njihovo postojanje, jer vidimo njihove tragove, a oni su samo Allahova stvorenja. Kako onda možemo nevjerovati u Allaha koji je Stvoritelj, kada vidimo Njegova stvorenja?

10. Ko hoće primiti islam neka izgovori: "Ešhedu enla ilahe illellah veešhedu enne muhammeden resulullah", i neka čvrsto vjeruje i radi po načelima islama, kao što je povjerovao učitelj nakon što mu je istina postala jasna.

المعلم الصغير: تحكي قصة تلميذٍ ذكيٍّ مؤمنٍ بالله كان سبباً لإيمان معلمه المجدد وثبت إيمان التلاميذ ورداً لسببه إنكار وجود الخالق سبحانه تعالى، فما كان منه، حينما عرض المعلم شبهته إلا أن صدع بالحق ودفع الباطل مفسراً قوله تعالى "أفي الله شك" وقوله تعالى "لا تدركه الأبصار وهو يدرك الأبصار".

فجاء الحق وزهق الباطل، فأعلن المعلم إيمانه بالله وشهد أن لا إله إلا الله.

المعلم الصغير قصة إسلامية هادفة تفرس المفاهيم التالية في نفسية الطفل المسلم:

عناية الله بعباده الصالحين المعلم يحمل رسالة إحذر التفكير السقيم نعرف الله بمخلوقاته أفي الله شك قد يخطئ الإنسان أحترم رأي الآخرين الحق يعلمو الكفر بمقوت.

نسأل الله عز وجل أن ينفع بها ويجعلها بذرة خير لمستقبل الأمة الإسلامية في نفوس أبنائنا

الهيئة السعودية العليا

لمساعدة البوسنة والهرسك

KRALJ I POBOŽNI DJEČAK

Treća priča

slika - luk i strijela

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

KRALJ I POBOŽNI DJEČAK*

الملك والغلام المؤمن

Sjedio kralj na svom prijestolju kao paun, a iskre su frcale iz njegovih očiju. Vojnici su pred njim drhtali od straha, jer je imao srce tvrdo kao kamen, još tvrđe i okrutnije. Kralj je klimnuo glavom, kao znak odobrenja da mađioničar može stupiti pred njim. Uđe mađioničar, te ponizno i pokorno, pognute glave, stade pred kralja i reče:

“Zahvaljujem svome gospodaru što mi je dopustio da se pojavim pred njim. Gospodaru, došao sam vam reći da sam ostario i da me snaga napustila, te se bojim da će, kad umrem, i moja magija umrijeti sa mnom. Zapovijedite, gospodaru, da se pronade bistar dječak kojega bih naučio vještini magije!”

---

* Ovo je istinita priča, koja se dogodila prije dolaska islama. O tome postoji hadis.

slika - stolica

Kralj reče: “Hvala tebi, mađioničaru! Sav svoj život utrošio si služeći me! Bio si odan i iskren, stoga ću izvršiti tvoju želju!”

Kralj je izdao zapovijed da se ispuni mađioničareva želja. Izbor je pao na bistra dječaka, lijepa i produhovljena lica, na kome je stalno titrao osmijeh, dječaka dobrodušnog i oštroumnog.

Mađioničar obuhvati dječaka ispitivačkim pogledom ne bi li na njemu pronašao još koju vidljivu crtu karaktera pa popričao s njim i odmah zaključi da je taj dječak neprocjenjivo blago. Potom reče: “Dobro su odabrali, vidim da si pametan, staložen i bistar! Nadam se da se ne varam!”

Počeo je dječak tako dolaziti mađioničaru svakoga dana da od njega nauči osnove magije, ali ne baš rado. Nije želio takvo zanimanje, ali šta će?! To je naredba neumoljivog i silnog kralja i ne može se tome suprotstaviti!

Jednom ga na putu k mađioničaru neko stidljivo oslovi. Bio je to monah koji je živio u svom samostanu, a htio je dječaka upoznati s istinom i vjerom u Allaha. Dječak je pristao na susrete s monahom i otvorio je svoje srce njegovim dobronamjernim savjetima i učenju. Bilo mu je ugodno slušati širinu uma i ljepotu riječi tog pobožnog čovjeka.

I tako je dječak svaki dan navraćao u tu stanicu dobra da uči mudrost, kako bi od toga mogao izvući ono što je dobro za ovaj svijet i uštedjeti nešto od toga za onaj svijet i za sve ljude. O tome ništa nije pričao mađioničaru, kako ga

ne bi snašla nevolja. I sam monah mu je savjetovao da o tome ništa nikome ne govori, dok Allah ne zapovijedi nešto drugo. I dobro je učinio!

S vremenom je dječaku bilo sve čudnije. Pa dokle će ostati u strahu od dvora, mađioničara i nepravde?! Kako da napusti mađioničara zauvijek? Onda jednoga dana ugleda mnoštvo ljudi kojima je nešto prepriječilo put. Šta se to tamo događa?

Približio se i ugledao zastrašujuću životinju koja je ljudima zatvorila put. Svi su bili uplašeni. Dječak je podigao sa zemlje mali kamen, te rekao: “Bože, ako je Tebi draže ono što čini monah od onoga što čini mađioničar, ubij ovu životinju!” Potom je bacio kamen prema životinji, pogodio je i ona je pala mrtva na zemlju. Ljudi se začudiše tome što je učinio i počеше se sakupljati oko njega. Dječak pobježe monahu da mu ispriповijeda šta se dogodilo. Bio je jako uzbuđen; srce kao da će mu gotovo iskočiti iz grudi.

Monah je smirivao dječaka te mu reče: “Sine, ti si danas bolji od mene! Sve sam čuo šta si napravio! Znaj da je Allah s tobom! Vjernik je uvijek u kušnji. Možda će ti se dogoditi kojekakve nevolje, ali budi čvrsta srca i strpljiv, nemoj upozoravati na mene! Molim Allaha da ti u svemu pomogne!”

Dječak je postajao sve više bogobožan i ljudi su ga sve više cijenili. Sada je već mogao, uz Allahovu pomoć,

slika - kamen u ruci

ozdravljati slijepce od rođenja, gubavce i druge bolesnike.

O tome je čuo jedan od kraljevih bliskih suradnika i savjetnika, koji je uvijek pravio kralju društvo. Kupio je puno skupocjenih darova i otišao dječaku. Rekao mu je: “Kao što vidiš, ja sam slijep! Ako me izliječiš, sve te lijepe stvari su tvoje!”

Dječak odgovori: “Ja sam kao i svi vi, ne mogu nikoga izliječiti. Onaj ko vas ili mene može izliječiti je Allah, dž.š. Ako vjeruješ u Allaha, slava Mu, ja ću moliti da te izliječi!”

Kada je to učinio, kraljev je savjetnik bio presretan što ga je Allah, dž.š., izliječio ali tek nakon što se izjasnio da je Allah Jedan Jedini i da on o tome svjedoči. Kad je bio izliječen, pao je ničice iz zahvalnosti prema Allahu.

Drugog dana, taj čovjek je došao kralju i sjeo kraj njega na uobičajeni način, a kralj se začudi vidjevši da ovaj više nije slijep. Kralj upita: “Ko ti je vratio vid?” A pobožni čovjek odgovori: “Allah, moj Svevišnji gospodar, vratio mi je vid!” Razbjesni se kralj i zagrmi: “Zar ti imaš Gospodara, osim mene? Reci mi ko te uvjerio u to da postoji Svevišnji, osim mene?”

Bio je ustrajan, sve dok pobožni nije priznao da je to učinio dječak.

Kralj je naredio da dovedu dječaka. Kad su ga doveli, zapitao ga je: “Sine, zar je tvoja magija postala toliko jaka da možeš izliječiti slijepce, gubavce i činiti druge neobične stvari?”

slika - klanjanje

Dječak je odgovorio: “Ja ne liječim nikoga, i magija nema nikakvog utjecaja na liječenje! Nema nikoga osim Allaha, ko liječi ljude od njihove bolesti!”

Kralj je povikao: “Naučit ću te da budeš pristojan sa svojim godpodarom! Ja sam tvoj Svevišnji i nema drugog Svevišnjeg! Zato mi moraš pokazati ko ti je otrovao mozak i učio te da tako govoriš!”

Zatražio je da muče dječaka, sve dok on nije priznao da je to bio monah. Kralj se pribojavao da će ljudi obožavati drugoga, a ne njega, a to znači buđenje svih, a time i gubljenje kraljevstva. Stoga je izdao naredbu da hitno dovedu monaha. Kad monaha dovedoše, kralj ga obasu prijetnjama, te reče:

“Ti si, dakle, glava smutnje?! Zar hoćeš da ljudi postanu prema meni neposlušni? Zar tvrdiš da imaju gospodara osim mene? Odbaci tu ideju! U protivnom, čeka te smrt!”

Monah je odbacio prijetnje i rekao: “Moj Gospodar je Allah, a ti me ne možeš svojim nasiljem i prijetnjama prisiliti da odbacim svoje vjerovanje! Radi što ti je volja!”

Nije prošlo ni nekoliko minuta, a kralj je zatražio da mu donesu pilu, kako bi njom raspolovio monahovu glavu. No, monah je čvrsto ustrajao u svojoj vjeri, odbacujući prijetnje. Kralj je naredio da mu se otpili glava, što je i učinjeno.

Potom se kralj obratio svom savjetniku, riječima:

“S tobom sam proveo dugo vremena i ti si mi prijatelj. Savjetujem ti da odbaciš svoju vjeru pa da ostanemo i dalje prijatelji!” Čovjek je to odbio. I s njim je učinjeno isto što i s monahom.

slika - planina

Kralj je naredio da dovedu i dječaka. Obratio mu se umiljato:

“Odbaci, dječāče, svoju vjeru! Bila bi velika šteta da dječak kao ti izgubi život zbog krive vjere. Nemoj se žrtvovati u cvijetu svoje mladosti; vrati se na vjeru svojih očeva i djedova!”

Dječak se nije pokolebao i ostao je čvrst u svojoj pravoj vjeri, usprkos tome što je znao šta se dogodilo monahu i kraljevom prijatelju. Obratio se kralju riječima:

“Vjerujem u Allaha, kao Gospodara, i nemam gospodara osim Njega! Radite sa mnom šta god hoćete!”

Kralj je naredio grupi svojih podanika da odvedu dječaka do visokog brda i da mu tamo zaprijetе i upozore ga, da će ga, ukoliko ne odbaci svoju vjeru, baciti u provaliju, kako bi bio primjer drugima koji su mu slični.

Na vrhu brda, dječak je zamolio svoga Stvoritelja: “Bože, kazni ih za njihova nedjela!”

Odjednom se brdo zatreslo i kraljevi poslušnici pali su u provaliju, a dječak se vratio čvrstim koracima, uzdignute glave. Kad ga je nepravedni kralj opazio, iznenadio se i zbunio.

Uzviknuo je: “Čudne se stvari s tobom događaju! Gdje su ljudi koje sam poslao s tobom?”

Dječak odgovori: “Allah me oslobodio njih. Zatreslo se brdo i pali su u provaliju. Tako nisu mogli izvršiti zločin koji ste im naredili!”

slika - čamac

Razbjesnio se kralj i zapovijedio svojim vojnicima da odvedu dječaka čamcem do sredine mora i tamo ga bace, kako bi ga valovi progutali.

Dječak je, usred uzburkanog mora, zamolio Allaha za pomoć i On je uslišio dječakov poziv. Kraljevi poslušnici su se svi utopili, a dječak se vrati čvrste vjere i siguran u Božiju pomoć. Koliko je sladak bio njegov odgovor kralju: “Allah me oslobodio od vaših vojnika i postalisu hrana ribama!” Kralj je skoro pukao od bijesa, kad mu je dječak, s punom vjerom u Allaha, rekao: “Kralju, vi me ne možete ubiti, sve dok vam ne kažem šta trebate učiniti da biste to uspjeli.” Kralj zavikne bez oklijevanja: “Učinit ću što kažeš!”

Dječak iz sveg glasa reče: “Sakupite ljude na jednoj čistini i zavežite me za palmino stablo! Potom uzmite strijelicu iz mog tobolca i stavite je u luk, te kažite: ‘U ime Allaha, dječakova Gospodara!!!’ Zatim, napnite luk i odapnite strijelu prema meni. Ako tako učinite, uspjeh ćete u namjeri da me ubijete!”

Kralj je rekao: “Pristajem!”

Sakupio je ljude na trgu i zavezao dječak za palmino drvo. Uzeo je strijelu i stavio u luk, te rekao: “U ime Allaha, dječakova Gospodara!” Napeo je luk i usmjerio strijelu prema dječaku. Strijela je pogodila slijepoočnicu pobožnog dječaka i usmrtila ga. Umro je kao šehid. Posljednje riječi bile su mu:

“Nema boga, osim Allaha!”

slika - luk i strijela

Ljudi su se na svoje oči uvjerali u dječakovu iskrenost i svi su izgovorili najslađu riječ koju jezik može izgovoriti: “Vjerujemo u Allaha, dječakova Gospodara!”

Teška nevolja zadesila je kralja!!! Desilo se ono čega se najviše bojao. Sav narod postao je pobožan. Ni vojnici, ni dvorjani nisu mogli pronaći odgovarajuće rješenje kako da odvrte ljude od istine. Nisu uspjeli naći način da ih prevare pa da odbace svoju vjeru u dječakovog Gospodara.

Kralj nije znao šta da čini. Neki od njegovih prijatelja su mu rekli:

“Vidiš, ono čega si se najviše bojao, dogodilo se! Nisi bio dovoljno oprezan. Sav narod postao je pobožan. Naredi da se iskopaju veliki jarci u zemlji i da se napune drvima, te zapali vatru! Naredi svojim vojnicima neka svakoga, ko ne odbaci tu vjeru, bace u vatru!”

Kad su to učinili, dođe red na jednu ženu, koja je držala svoje novorođenče u naručju. Kad su je dovukli do vatre, smilovala se svom djetetu, a ono je progovorilo: “Majko, budi strpljiva, ti si u pravu!” Kad je majka to čula, bacila se u vatru zajedno s djetetom. Ali, od vatre su ih spasili meleki i nosili ih do Dženneta, koji je obećan strpljivima, Inšaallah!

slika - vatra

POUKE IZ PRIČE O KRALJU I DJEČAKU VJERNIKU

1. Musliman skriva svoje nevjerovanje ukoliko se boji da će ga neprijatelj zlostavljati.

2. Musliman moli Allaha u svim životnim situacijama, a posebno kada ga zadese nedaće, kao što je uradio dječak.

3. Allah je jedini Koji lijek daje, dok je ljekar sredstvo, a ne onaj koji liječi.

4. Mladić musliman treba pozivati druge u islam, kao što je dječak učinio kada je pozvao slijepca.

5. Musliman je čvrst i postojan u svojoj vjeri i pored uznemiravanja koje doživljava od drugih.

6. Kada istina postane jasna, čovjek je dužan da je slijedi, kao što su svi prisutni učinili kada je dječak ubijen.

7. Nasilnici i zulumčari uvijek imaju strašan kraj i njihova ružna djela bivaju otkrivena, kao što se desilo i nepravednom kralju.

الملك والغلام المؤمن :

قصة أصحاب الأخدود تروي ماثرة عظيمة من مآثر التوحيد الخالدة اجتمعت في عناصرها قزم الإيمان في مواجهة طغيان الكفر والشرك بالله، والتي مثلها ملك ظالم استعبد الناس وحملهم على عبادته من دون الله مستعيناً بقوة النار والحديد التي لم تُفْتِ في عضد المؤمنين الصادقين ومنهم راهب من أهل التوحيد يؤمن بالله رباً وإلهاً يعبدُه عن علم، ويدعو إلى توحيدِه و يحذر من الشرك به، ويموت على ذلك في مشهد ملحمي مهيب .

قصة وزير عرف الحق قَامَ بالله وحده رباً وإلهاً ثم يقضي نحبَه مستمسكاً بدينه دون أن يرهبه تهديد الملك له بالقتل ثم شاب مؤمن أشربت فطرته السليمة تعاليم التوحيد الخالص على يد الراهب الموحّد ، فصنع الله على يديه الكرامات ، التي زادتَه ولاءً لله وحده وبلغ أعلى مراحل الولاء لله تعالى عندما قدم نفسه فداءً لنصرة التوحيد فيؤمن الناس ، ويظهر الحق ، وهو أن الله هو الرب ولا رب سواه .

الملك والغلام المؤمن :

مدرسة يتطلب من كل مؤمن بالله كبير كان أو صغيراً يتأسى بها وأن يمثلها في كدحه إلى الله وصبره على مصائب الدنيا والأذى في سبيل الله .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوسنة والهرسك

IZGUBLJENI NOVČANIK

Četvrta priča

slika - novčanik

slika - brod

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

IZGUBLJENI NOVČANIK

الحفظة الضائعة

Mustafa, velik i bogat trgovac, poznat je po iskrenosti i poštenju među ljudima. Zato mu mnogi ljudi vjeruju, i sarađuju s njim sigurni u kvalitetu robe koju prodaje. Bio je vrlo omiljen i broj njegovih mušterija sve se više povećavao. I njegovo je bogatstvo stoga naraslo. Kupio je veliki trgovački brod kako bi mogao nabavljati najkvalitetniju i skupocjenu robu iz različitih krajeva Indije i Kine, i drugih zemalja bogatih mirodijama, svilom i parfemima.

Došlo je vrijeme za hadžiluk i mujezin je to oglasio, kako bi se ljudi pravovremeno pripremili za obavezu koju je Allah propisao svim muslimanima. Taj poziv čuo je i Mustafa i poželio krenuti na put. Rekao je sam sebi: “To mi je obaveza prema Allahu, jer sam imućan i moram se odazvati Allahovom pozivu!”

Allah, dž.š., rekao je: “Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti!” (Ali 'Imran, 97)

ODLAZAK NA HADŽ

الذَّهَابُ إِلَى الْحَجِّ

Mustafa se pripremio za put i pošao je, uz Allahovu pomoć, s karavanom za hadž.

I karavan je krenuo prema časnoj Meki. Na putu zastajao je na više mjesta kako bi se vjernici odmorili i obavili neke potrebe. Prenoćili su na nekoliko mjesta, sve dok karavan nije stigao u grad svjetlosti, Medinu (El-Medinetu-l-munevvere). S njima je bio i Mustafa. Nakon kratkog odmora u gradu, Mustafa je htio nabaviti neke stvari koje su mu potrebne. Kad je gurnuo ruku u džep, da bi izvadio novčanik, novčanika nije bilo. Tražio ga je među svojim stvarima i zaprepastio se kad ga ni tamo nije našao. Na svoju nesreću, postao je siguran da je izgubio novčanik i s njime sav novac koji je ponio na put. A bilo je u novčaniku tri tisuće dinara, što je bila velika svota. Taj bi mu novac bio dovoljan da pokrije troškove puta za hadž i još bi mu puno ostalo, što je namjeravao pokloniti sirotinji u časnoj Meki.

Šta sada da radi? Izgubio je svu potrebnu imovinu!

Mustafa je razmišljao kako mu se to moglo dogoditi, ali se nije žalostio i nije se pokolebao u namjeri da dovrši svoju obavezu. Pomirio se s tim, rekavši da je to sudbina koju mu je odredio Allah. On je ipak bogat, ima bogatstvo koje vrijedi

slika - novčanik

tisuće dinara, pa može posuditi od svojih prijatelja, koji su se našli na putu s njim. Kad bude obavio hadž i vratio se kući, vratit će im posuđeni novac. Zatražio je da mu posude nešto novca i svi su bili spremni učiniti mu uslugu, jer su ga cijenili, pa su sakupili koliko je tražio. Završio je svoju obavezu hadž i poklonio nešto novca sirotinji, onako kako je u početku puta namjeravao, te se vratio u svoj grad. Bio je radostan i zadovoljan što mu je Allah, dž.š., pružio takvu priliku da ispuni časnu dužnost. Ubrzo je vratio dug ljudima od kojih je posudio novac, srdačno im zahvalivši.

JEDNA ZA DRUGOM, NEVOLJE SU SNAŠLE MUSTAFU

الكوثر سُؤَالِي عَلَى مُصْطَفَى

Prolazili su dani, a Mustafa je i dalje bio veliki trgovac, koji je uživao dobar glas i ugled. Živio je u blagostanju jer mu je pružen bogat imetak i Allah mu je omogućio da njega i njegovu djecu prate sreća i zdravlje. Uvijek je slavio i hvalio Allaha za blagodati što mu ih je dao. Nikad nije zaboravio da uči svoju djecu da budu dobri i uzorni vjernici, da se besprijekorno ponašaju i da zahvaljuju Allahu i traže Njegov oprost, u osami i javno.

Imao je Mustafa dva mala sina, i kćer koja je još bila

slika - brod tone

dojenče. On ih je hranio, odgajao i bdio nad njima. Naučio ih je pristojnom ponašanju i da poštuju svoje roditelje.

Jednog dana, kad je Mustafa sjedio za stolom i ručao sa svojom ženom i djecom, pokuca neko na vrata njegove kuće. Jedan od Mustafinih sinova ode otvoriti vrata. To je bio sluga, Hasan, koji je tražio gospodara radi nečega veoma važnog. Mustafa se digne od stola i upita: “Šta je to toliko važno zbog čega me uznemiravaš?”

Sluga je jedno vrijeme šutio kao nijem, sav uzbuđen i blijed, te se tresao od straha. Mustafa ga još jednom upita: “Izusti nešto, čega se bojiš? Držiš me u nedoumici!” Hasan odgovori: “Gospodaru, vaš brod potonuo je na povratku iz Indije, sa svom robom na njemu!”

Mustafa je malo pognuo glavu zbog te bolne vijesti, pa je samo rekao: “Nema izlaza ni pomoći bez Svevišnjeg Allaha! Vрати se lijepo nazad u dućan. To je Božija volja i ništa ne može promijeniti moju sudbinu koju je odredio Allah.”

Mustafa je ušao u svoju kuću i vratio se za stol da dovrši ručak sa svojom ženom i djecom. Nije se žalostio ni jadikovao, već je prepustio svoju sudbinu Božijoj volji, iako je taj brod činio tri četvrtine njegovog imetka. Vratio se svom poslu, pun elena i volje, s odlučnošću da vrati što prije svoje izgubljeno bogatstvo.

Nakon nekoliko dana, pogodila ga je kobna vijest o pogibiji njegovih sinova. Srušio se na njih stari zid, pa su umrli pod ruševinama, iako su ih ljudi nastojali izvući žive.

slika - porušeni zid

Otac ih je oplakivao i žalio za njima, ali uskoro se pribrao, jer je znao da mora strpljivo podnositi sve nedaće, te je molio Allaha da mu oprostí a njih prihvati u Svoje okrilje.

Njegovu bol i tugu ublažila je pomisao da su njegovi sinovi bili dobri i poslušni svojim roditeljima. Prepustio je potpuno svoju sudbinu Allahu, dž.š., jer On štiti koga hoće.

Mustafa je ostao sa svojom ženom i malom kćeri. Međutim, njegov posao više nije tekao glatko kao prije i njegova zarada postajala je sve manja. Morao je prodati svoju veliku kuću i kupiti manju, skromniju. Dućan više nije bio pun skupocjene robe, pa se i broj kupaca sve više smanjivao. Sluge su ga napuštale tražeći bogatije gospodare. I Mustafin je ugled splasnuo, tako da je na kraju morao napustiti svoj grad, jer ga je bilo stid gledati ljudima u oči. Postao je slikovit primjer bogatog čovjeka koji se naglo srozao i postao siromah. Nakon raskoši i prelijepih odijela, sada nosi samo dronjke. Imao je nekada oko sebe sluge i znao često pomagati sirotinji, a sada je jedva životario.

Čvrsto je odlučio napustiti svoj grad, a možda će Allah, dž.š., promijeniti uskoro njegovo finansijsko stanje nabolje. Možda promjena donosi sreću. O tome je razgovarao sa suprugom, pa je ona pristala na to i ohrabrila ga da tako učini. Ni ona nije mogla više podnositi zlobne poglede i ogovaranja zloradih žena, što je nakon silnog bogatstva ostala bez ičega i što je njihovu obitelj napustila

sreće. Trpjela je podsmijehe i nastojala, unatoč svemu, poduprijeti supruga u njegovoj nevolji i nagovoriti ga da ne napusti svoj grad. Međutim, sada je stanje postalo nesnosno i odlučili su zajedno napustiti svoje dosadašnje prebivalište i potražiti bolju zaradu i sretniji život.

ODLAZAK

الرَّحِيلُ

Mustafina je strpljiva supruga pripremila malo hrane i što je bilo potrebno za put. On je gledao tužno svoj grad kroz maleni prozor, prisjećajući se svojih sretnih dana. Čuo je, kao kroz san, svoju suprugu kako mu dovikuje da je sve pripremila za put. Uzeo je malu u ruke i nježno je zagrlio, a u očima su mu se pojavila suze, koje je pokušao sakriti od supruge. Njegova je žena uzela ono malo hrane za put. Bila je dobra, strpljiva i poslušna supruga. Nekad je bila bogata, ali uvijek prema svakom uljudna. Kad su osiromašili, mirno je prihvatila sudbinu koju im je namijenio Allah, dž.š. Ostala je i u ovim teškim trenucima uz svog muža i zajedno se s njima odupirala nevolji. A sada odlazi s njim u nepoznato, iako je bila u devetom mjesecu trudnoće i porodaj je mogao slijediti za koji dan.

Putem su se Mustafa i njegova žena odmarali i kupili

slika - kuća

neke potrepštine u selu kroz koje su prolazili. Nakon teškog i dugotrajnog puta, stigli su do jednog velikog grada, kamo su i nakanili doći. Neposredno prije ulaska u grad, požali se njegova žena na bolove. Čini se, došao je trenutak porođaja. Mustafa je našao neku staru napuštenu kuću na kraju grada, bez vrata i krova, i tu se smjestiše. On je zatim pohitao u grad da kupi nešto hrane, a već se spuštala noć. Došao je u grad, ali nije ništa uspio kupiti, jer je već sve bilo zatvoreno, pa i restorani. Obilazio je ulicama grada i srce mu je molilo Allaha ne bi li ipak naišao na koji otvoren restoran. Na kraju je našao jedan i srce mu zaigra od sreće.

KRAJ NEVOLJAMA

آخر المصائب

Mustafa je u restoranu kupio mlijeka i ulja. Prodavač ga je upitao: “Gdje ti je ćup?” Mustafa je odgovorio: “Ja sam stranac i nemam ćupa.” “Onda plati kauciju za ćup!” Mustafa se rastuži i upita ga koliko traži. “Pet dirhema!” - odgovori prodavač. Mustafa zanijem. A prodavač će: “Šta je s tobom čovječe?” Mustafa: “Nemam, imam samo jedan dirhem! Dajte mi, a ja vam obećavam da ći ga vratiti!”

Dobri prodavač shvaćao je šta je siromaštvo i Mustafina potreba, te se smilovao, napunio mu ćup mlijekom i nalio

slika - mlijeko

nad njim ulje. Dao ga je Mustafi, s riječima: “Ne zaboravi da mi ujutro vratiš!” Mustafa mu zahvali i obeća da će vratiti ćup bez zakašnjenja. Uzme u ruke ćup te, veseo i radostan krene, zaboravivši na trenutak svoje probleme. Učinilo mu se kao da je nosio skupocjen dar svojoj ženi. Čekat će je ukusna hrana nakon bolnog porođaja. Shvati da je ona na kraju grada u ruševnoj, napuštenoj kući i uhvati ga odjednom strah da joj se nije nešto kod porođaja dogodilo, možda joj je trebala pomoć. Ubrzao je korake prolazeći mračnim gradskim ulicama, gdje se nije moglo vidjeti kuda čovjek hoda. Nije više nigdje bilo prolaznika. Ljudi su otišli svojim kućama da se odmore nakon napornog dana.

Kako je mustafa sve brže koračao, spotakne se odjednom i padne, a ćup s mlijekom izleti mu iz ruku i razbije se u komadiće. Popipao je Mustafa rukom oko sebe, ne bili našao ćup, ali napipao je samo mokre komadiće razbijenog ćupa. Mustafa je sjedio na putu pokraj komadića razbijenog ćupa, neopisivo nesretan. Pred njegovim su se očima redale slike iz njegovog života - raskoš, bogatstvo, a sada jad, bijeda, brige i tuge. Ma koliko bio strpljiv, to više nije mogao podnijeti. Otvorio je Allahu svoje slomljeno srce i ispraznio svu tugu u gorkom plaču. Plakao je i ridao tako glasno kako još od djetinjstva nije plakao. Njegov je plač, u tišini noći, dopro do bliskih kuća. Jedan je čovjek otvorio prozor, trudeći se da kroz mrak vidi ko to plače, te dovikne: “Šta ti je, čovječe? Zašto plačeš?” Mustafa okrene glavu prema prozoru

slika - razbijena posuda

i odgovori: “Pao mi je ćup s mlijekom i razbio se!” Čovjek s prozora reče: “O Bože, pa zar odrastao čovjek kao vi, plače što mu je pao ćup s mlijekom; pa zar ste sluga tako škrtog gospodara? Šta s ljudima ovih dana? Ometaju ljude i dižu ih iz sna zbog par dirhema!” Potom je zalupio prozor. Mustafa reče: “Neka ti Bog oprosti!” Odmah je skrenuo pogled na krhotine ćupa i na tlo, mokro od razlivenog mlijeka i sjetio se svoje žene, koja će roditi, a neće imati šta jesti. Život je bio crn u njegovim očima, a osobito kad je pomislio da se njegovoj ženi nešto loše dogodilo. Možda je već mrtva, a možda je i njegova mala djevojčica umrla s njom.

Odjednom brizne u plač na sav glas, da nema ni prebijene pare, otkud će nabaviti hranu?! Ponovo onaj čovjek otvori prozor i ukori ga: “Pa zaboga, ušuti čovječe! Zašto nam smetaš? Pusti nas da spavamo i idi! Ljudima se događaju puno gore stvari, pa ne zapomažu niti plaču!” Mustafa na to reče: “Neka ti Allah oprosti! Ja sam prije deset godina izgubio novčanik sa tri hiljade dinara, pa, Allaha mi, ni suzu nisam ispustio niti sam tugovao, jer sam bio bogat! Sada, vidiš, plačem zbog nekoliko dirhema, jer ništa više nemam!” A čovjek upita: “Šta si izgubio?” A Mustafa: “Novčanik sa tri hiljade dinara!” Čovjek: “Allaha ti, opiši mi ga!” Mustafa: “Zar me još i ismijavaš? Pusti me, šta imam od toga ako ti ga opišem?” Čovjek: “Allaha ti, opiši mi ga, mislim ozbiljno i ne šalim se!” Mustafa je zašutio i reče u sebi: “Nema izlaza, ni pomoći, ni snage bez Svevišnjeg Allaha, pa ja sam u ovoj

slika - hrana

beizlaznoj situaciji, a ovaj čovjek traži da mu opišem novčanik koji sam izgubio prije deset godina. Pa on se hoće zabavljati!”

Odjednom iz kuće, s čijeg je prozora čovjek razgovarao sa Mustafom, izađe taj isti čovjek i uputi se prema Mustafi, uhvati ga za ruku i reče ponovo: “Opiši mi izgubljeni novčanik!” Mustafa odgovori: “Reći ću ti, kako bi me konačno pustio - to je crni novčanik, šivan crvenim koncem i sastoji se od tri džepića; u svakom je bilo po hiljadu dinara. Jesi li sad zadovoljan? Pusti me, Allah ti se smilovao!”

Čovjek upita: “Kome si nosio hranu?” Mustafa: “Svojoj ženi, koju sam ostavio u napuštenoj kući pri porođaju, a možda je sad već i rodila, a nema joj ko pomoći!” Čovjek: “Ti i tvoja žena bit ćete moji gosti! Hajdemo do nje da je dovedemo!”

Mustafa je bio sretan zbog iznenadne plemenitosti ovog čovjeka. Požurili su zajedno da dovedu ženu i njenu kćer. Našli su je i doveli, a žena još nije rodila. Dao im je sobu i tražio od svoje žene da se pobrine za Mustafinu ženu.

Usred noći, Mustafina žena je rodila sina. Mustafa je bio sretan i zahvalio se Allahu, dž.š.

RADOST

Ujutro je domaćin donio Mustafi doručak i, dok su jeli, započeo je razgovor. Zapita domaćin Mustafu: “Čime se baviš?” Mustafa reče: “Bio sam trgovac i znam taj posao, ali sada sam siromašan čovjek, kao što vidite, i nemam čime trgovati. Ovamo sam došao tražiti posao, možda kod nekog drugog trgovca.”

Domaćin kaza: “Šta misliš, da sudjeluješ sa mnom u jednom malom trgovačkom pothvatu? Dat ću ti sada sto dinara kako bi mogao početi, potom ćemo podijeliti zaradu!” Mustafa se veselio tom prijedlogu i velikodušnosti toga čovjeka.

Uzeo je tih sto dinara i pošao na pazar. Tamo je kupio neku robu, jednom je prodao i zaradio nešto. I tako svaki dan je Mustafa radio i zarađivao. Nakon nekoliko dana, vratio se svom domaćinu i novom prijatelju i rekao: “Trgovao sam i zaradio pedeset dinara; vama od toga pola!” Čovjek mu reče: “Dodaj ovu zaradu glavnici i s tim trguj, kako bi još više zaradio!”

Vratio se Mustafa pazaru, pun volje za rad. Napustio ga je strah od neimaštine, te više nije gledao crno na život. Allah daje i Allah zabranjuje. Allah ga je spasio od siromaštva

slika - novčanik

kad mu je bilo najteže, zato sada radi neumorno, i svoj jezik i srce koristi da stalno slavi i hvali Allaha, dž.š.

Znao je iskazati duboku zahvalnost i svom domaćinu za ukazanu pomoć. Vratio se kad je isteklo nekoliko sedmica i dao mu pola zarade.

Čovjek reče Mustafi: Prijatelju, hoću ti reći sada nešto, nakon što si uspio i vratio mir i spokoj svome srcu.”

Mustafa zapita: “Šta hoćeš, brate, da kažeš?”

Čovjek reče: “Sjećaš li se da si izgubio novčanik?”

“Da, sjećam se, to nikad neću zaboraviti!”

Čovjek: “Pitao sam te da mi opišeš novčanik i ti si to učinio.”

Mustafa: “Da, to sam učinio one noći kad sam plakao!”

Čovjek pruži ruku prema sanduku ukrašenom sedefom: “Je li ovo tvoj novčanik?”

Mustafa je teško uzdahnuo i gotovo mu je duša izašla kad je ugledao svoj novčanik. Pao je u nesvijest od uzbuđenja i goleme radosti. Kad je došao sebi, reče čovjeku: Za ime Boga, recite mi otkud vam on?”

Čovjek: “Našao sam ga prije deset godina na putu za hadž. Dao sam jednom čovjeku da naglas viče ko je izgubio novčanik, ali niko se nije odazvao, pa sam ga čuvao i molio Allaha, dž.š., da mi pomogne ne bi li se možda pojavio njegov vlasnik. Ja ne volim jesti haram. Hvala Allahu, dž.š., koji te je poslao u ovaj grad kako bih ti mogao vratiti novčanik onda kad ti je novac najpotrebniji! To je halal zarađeni novac. Uzmi svoj novčanik i novac koji si nedavno

zaradio, jer ja sam ti dao sto dinara iz tvoga novčanika!”

Mustafa je zahvalio čovjeku za sve što je učinio i zamolio Allaha, dž.š., da mu još više pomogne za njegovo poštenje i plemenitost.

Život se ponovo probudio u Mustafi i njegovoj porodici, nakon što mu je prijetila potpuna propast: “Muslimanski svijet još je pun dobra i poštenja, kad ima takvih kao što ste vi. Allah iskušava svoja stvorenja. Kao da vam je Allah dao u amanet ovaj novac kako bi mi ga vratio kad mi bude najpotrebniji.”

Potom je citirao iz Časnog Kur’ana:

“I koji o povjerenim amanetima i obavezama svojim brinu. I koji molitve svoje na vrijeme obavljaju - oni su dostojni nasljednici, koji će Džennet naslijediti; oni će u njemu vječno boraviti.”

Inšallah!

POUKE IZ PRIČE "IZGUBLJENI NOVČANIK"

1. Musliman - trgovac dužan je da zahvaljuje Allahu, dž.š., i da se čvrsto drži islama, a imetak ni u kom slučaju ne može biti zamjena za vjeru. Mustafa nije bio ohol i pored toga što je bio trgovac.

2. Kada muslimana zadesi kakva nesreća (smrtni slučaj) treba kazati: "Inna lillahi ve inna ilejhi radžiun" (Mi smo Allahovi i Njemu se vraćamo). Mustafa je tako postupio kada se potopila njegova lađa i utopilo njegovo dvoje djece.

3. Imetak i zdravlje muslimana mogu da nestanu u jednom danu, kao što se desilo Mustafi koji je postao siromašan, nakon što je bio bogat.

4. Allah, dž.š., ponekad iskušava muslimana nesrećama, da vidi hoće li on biti strpljiv ili srdit i plahovit. Mustafa je u ovoj priči bio strpljiv, nadajući se nagradi kod Allaha, dž.š.

5. Supruga - muslimanka treba biti strpljiva i da, živeći s mužem, pomaže da on prebrodi životne

probleme, te da ga ne ostavi samog, već treba da ga stalno opominje, savjetuje i preporučuje mu strpljivost, kao što je to radila Mustafina supruga prilikom smrti njihove djece.

6. Prodavač treba da oprašta dugove, onoliko koliko može, siromašnim i bijednicima, kada nešto kupuju od njega, kao što je postupio prodavac kahve prema Mustafi.

7. Musliman treba što više upućivati dovu Allahu, dž.š., a naročito kada ga zadese kakve nedaće. Uzvišeni Allah kaže: "Onaj koji se nevoljniku, kad mu se obrati, odaziva, i koji zlo otklanja."

8. Musliman treba pratiti stanje svoje braće muslimana i pomagati im kao što je uradio čovjek koji je čuo Mustafin plač u noći, a zatim ga ugostio kod svoje kuće.

9. Musliman je povjerljiv i on ne troši tuđi imetak, pa makar mu bio na dohvat ruke. Tako je postupio povjerljivi čovjek koji je našao Mustafin novčanik.

10. Musliman ne očajava od Allahove, dž.š., milosti i ponekad nesreća dugo traje, a zatim prestaje, kao što se desilo s Mustafom, prvo je bio bogat, zatim siromašan, sav u iskušenjima i na kraju je postao ponovo bogat s Allahovim blagodatima.

الحفظة الضائعة:

قال تعالى (ونبلوكم بالشر والخير فتنة وإينا ترجعون)
يبتلي الله سبحانه عباده بالمصائب ليرفع منزلتهم عنده ويذيقهم طعم الفوز بعد العناء الشديد ، ومنهم من يدخر الله جزاءه إلى يوم لقائه حيث لا عين رأت ولا أذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ، ومصطفى بطل هذه القصة رجل غني لم يدفعه غناه إلى عبادة الشيطان والإغراق في المعاصي والجون بل كان رجلاً شاكراً لأنعم الله بحفظه على العبادة محسناً للفقراء فأراد الله سبحانه أن ينحنه ويصقل إيمانه بالبر فيبتليه بالمصائب الواحدة تلو الأخرى فلي يزيد ذلك الإيمان وتسليماً .
بدأ بفقد حفظة تقوده والتي كانت خيراً لم يعرف الحكمة منه إلا بعد أن وحدها ثم غرق السفينة التي يملكها ثم موت ولديه ثم خسارته الكلية في تجارته ببلده وبعد هذه النكبات المتتالية يأتي الفرج من الله .
لأنه كان عبداً صالحاً يفعل الخير ويصبر عند التوازل فكافأه الله بأن أعاد إليه ثروته . وما عند الله خير وأبقى .

الحفظة الضائعة:

أحد الأمثال البليغة في الصبر والرضا بقضاء الله والالتجاء إليه وحده سبحانه عند اشتداد الكروب والأزمات ولعل في قصة موسى مع الرجل الصالح في سورة الكهف مزيد من الضوء على الحكمة في إبتلاء الله لعباده .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوسنة والهرسك

IZNENAĐENJE

Peta priča

slika - pastiri

slika - pletenje

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

IBRAHIMOVO DJETINSTVO

سُوءَةُ الْوَلَدِ إِبْرَاهِيمَ

Bio je bistro i živahno dijete. Međutim, nije imao mogućnosti za školovanje. Otac mu je umro kad je imao tri godine. Živio je u sirotištu, a hranila ga je i brinula se o njemu njegova majka. Radila je kod kuće, predući vunu, koju bi potom prodala na pazaru, kako bi mogla od zarađenih nekoliko dirhema kupiti hranu sebi i Ibrahimu. Sirota majka nije poznavala vrijednost znanja, jer nije bila učena žena. Čitava se njena briga sastojala u tome da isprede što više vune, kako bi zaradila za odjeću i hranu za sebe i svoga sina Ibrahima.

Ponekad je gledala djecu iz susjedstva kako idu u mekteb da nauče čitati i pisati. No, uopće nije razmišljala o tome da i ona svoga sina pošalje u mekteb da tamo nešto nauči. Prolazili su dani. Ibrahim je rastao i navršio šest godina. I kućni izdaci su narasli, a s njima i Ibrahimove potrebe. Trebalo mu je više obuće, odjeće i hrane. Zato mu

je majka rekla: “Ibrahime, šta misliš, da se zaposliš kako bi nešto zaradio?”

Ibrahim se nije usprotivio svojoj majci, jer je bio vrlo odan i poslušan. Rekao joj je: “Kako god ti kažeš majko!”

Sljedećeg dana, uputili su se do jednog trgovca i majka je zamolila da njenog sina Ibrahima zaposli kao pomagača. Trgovac je pristao, pod uvjetom da Ibrahim bude pošten i marljiv radnik. Ona mu je odgovorila: “Moj sin je stasao na mojim rukama, odgojen je s ljubavlju prema radu i u poštenju!” Trgovac joj je povjerovao, te je Ibrahimu dao ključeve svoga velikog dućana i zatražio od njega da svako jutro dođe rano, očisti dućan i posloži robu.

Ibrahim se s veseljem prihvatio posla, te radio neumorno i pošteno. Nažalost, trgovac je bio jako škrt te je dao Ibrahimu kao nadnicu za svaku sedmicu samo jedan dirhem. Taj jedan dirhem nije Ibrahimu bio dovoljan za hranu, piće i odjeću. Ibrahim se stoga požalio mami na škrtost toga trgovca. Ona mu je rekla neka se strpi dok ne nauči zanat, pa će mu trgovac povećati nadnicu.

Otada je prošla godina dana, a trgovac je Ibrahimu još uvijek davao istu nadnicu - jedan dirhem sedmično. Ibrahim je odlučio da napusti toga trgovca i traži neki drugi posao. Niko ga nije htio primiti, jer je trgovac zaprijetio ostalim trgovcima, rekavši: “Ibrahim je moj najamnik! Ko ga primi na posao, prekinut ću s njim saradnju i neću više s njim razgovarati!”

Trgovci su se pbojali te prijetnje, te su odbili zaposliti Ibrahima. Tako je Ibrahim ostao bez posla, te je sjedio kod kuće, tužan i pun briga.

slika - u džamiji

POUKA U DŽAMIJI

دُرُوسُ الْمَسْجِدِ

Ibrahim je običavao ići u džamiju, da obavlja namaz. Pred džamijom su se svakog dana poslije podnevnog namaza održavala predavanja. Ibrahim je nakon namaza, pažljivo slušao predavanje šejha, te je gutao svaku riječ o poslušnosti roditeljima, i o ljubavi prema radu, te želji svakog čovjeka da zaradi svoj kruh. Allah, dž.š., naredio je svojim robovima da rade i zarade za život, a ne da besposličare.

Jednom, kad je Ibrahim izašao iz džamije, razmišljao je putem o pouci koju je održao šejh govoreći o radu i zaradi, te se zapitao: “Ja sjedim kao lijenčina, a kako mogu nešto imati ako ne zaradim - moram raditi! Ali nastojao sam da radim, međutim trgovci su me odbili kad god sam od njih tražio posao!” Potom se, u mislima, vratio šejhovu predavanju i pomislio da se nije dovoljno potrudio. Pomislio je da bi mogao otići raditi u drugi grad, kad su mu već u njegovom gradu zatvorena sva vrata. Razgovarao je o tome sa svojom majkom i iskazao joj svoju odlučnost da ode u drugi grad potražiti posao. Međutim, njegova se majka bojala i strepila za njega, jer je još bio mali. Ibrahim ju je uvjerio da je sposoban raditi izvan svoga grada i da se ne mora brinuti zbog njega. Njegova majka se nećkala da mu dopusti napustiti grad. Kako da se od njega odvoji?! Ali

kada se sjetila kako su trgovci nepravedno postupili prema Ibrahimu i odbili ga zaposliti, morala je pristati da njen sin ode raditi u drugi grad.

TRAGANJE ZA POSLOM U DRUGOME GRADU

طَلَبُ الْعَمَلِ خَارِجَ بَلَدِهِ

Ibrahim je odredio dan putovanja te je zamolio majku da mu za put pripremi nešto hrane da mu se nađe za nekoliko dana. Kada je došao trenutak odlaska, uzeo je hranu za put, halalio se s majkom, te zatražio od nje da moli Allaha za njega. Napustio je svoj grad i zaputio se u nepoznato.

Ibrahim je putovao cijeli dan, te se tu i tamo odmarao putem u hladovini drveća, jeo i klanjao namaz, te molio Allaha da mu pomogne, kako bi ostvario svoj naum. Navraćao je u sela i tamo tražio posao, ali nažalost, ništa od toga, tako da je morao ići dalje. Istekla su tri dana. Ibrahim je potrošio svu hranu, pa je izgubio nadu da će naći posao i bio je očajan. Često mu se sjećanje vraćalo na ono što je čuo od šejha u džamiji - da mora biti uporan i nastaviti tražiti posao, a ne očajavati, kako bi bio mirnog srca i spokojne duše. Kad je zaspao u hladu nekog drveta, nakon što je bio iscrpljen od dugog puta i nedostatka hrane, naiđe jedan čovjek s nekoliko

slika - muženje

ovaca, te odluči da se i on odmori u hladovini toga velikog drveta. Opazio je Ibrahima kako spava, sjeo pokraj njega i izvadio nešto hrane da pojede. Ibrahim se probudio uplašen blejnjem ovaca. Ali čovjek mu fino nazva selam, kako bi ga smirio. Ibrahim se smiri, a čovjek ga pozva da jede s njim. Ibrahim bijaše veoma gladan te mu to dobro dođe. Čoban se potom diže da pomuze ovce, te i Ibrahimu dade mlijeka, a ovaj mu se na svemu toplo zahvali. Čovjek upita ibrahima kuda se zaputio, a ovaj mu sve odreda ispriča. Čovjek se nasmija, te reče: “Ne jadaj se, ako tražiš posao, kod mene ćeš ga naći, a ja ću ti dobro platiti!” Ibrahim uzbuđeno upito kakav je to posao, a čovjek odgovori da treba čuvati ovce. Ibrahim se obradova tom poslu, osobito što će raditi kod toga dobrog i velikodušnog čovjeka. Objeručke je prihvatio posao i zaputio se s čovjekom u njegovo selo. Smjestio se kod njega, a već sutradan je dobio malo stado ovaca da ga goni na pašu. Pasao je ovce po brdima i dolinama, a predvečer se vratio kući.

Ibrahim je bio savjestan radnik. Svoj pastirski posao obavljao je pošteno i marljivo, iako je morao ovce čuvati i od gladnih vukova.

Obavljao je Ibrahim svoj posao kod čobanina Rešida na najbolji način i dosta dugo. Tu je našao svoju sreću i mir. Rešid je bio krajnje pošten prema njemu i rad mu dobro plaćao. Odnosio se prema Ibrahimu kao i prema svojim sinovima. Ibrahim je u Rešidu našao voljenog oca, te je

slika - pastir

zaboravio na svoj grad. Ipak se često sjećao svoje majke i želio da i ona bude s njim, kako bi uživala u svemu što on ima.

Protekle su tri godine otkako je Ibrahim kod Rešida. Rešidovo stado je postalo veliko. No, Ibrahim je zaželio vidjeti svoju majku i zatražio je dozvolu od Rešida da je posjeti. Ovaj mu odgovori: “Nema problema, samo idi vidjeti svoju majku. Ostani tamo mjesec dana, pa se vrati, jer si mi potreban. U tebe imam veliko povjerenje!” Ibrahim mu obeća da će se vratiti.

POVRATAK KUĆI

الْعُودَةُ إِلَى الْبَلَدِ

Kao dio svoje zarade koju je zaslužio radeći tri godine kod Rešida, Ibrahim uze sa sobom nekoliko ovaca. Kod Rešida je ostavio ostatak svojih ovaca, kao amanet da će se vratiti. Poselamio se s njim te se uputio kući, svojoj majci.

Ibrahim tako stiže kući sa svojim ovcima i s nešto novca u džepu. Majka mu se jako obradovala, jer se već pitala da mu se nije štogod dogodilo, da nije negdje nastradao ili poginuo? Nikad, otkad je otišao, nije o njemu imala nikakvih vijesti. Zatio je njena radost sada bila neizmjerena. Zagrlila ga je i rekla: “Puno si mi nedostajao i zbog toga sam bila u tuži i brizi! Nemoj više ići od mene!”

slika - kovčeg s novcem

Ibrahim joj odgovori: “Majko, radio sam kod dobrog i velikodušnog čovjeka. Bio je darežljiv i pošteno mi plaćao, a kod njega sam ostavio još toliko ovaca koliko sam doveo kući, te sam obećao da ću se vratiti!” Majka ga prekine: “Ma koliko si mi pričao o poštenju i plemenitosti Rešidovoj, ne želim da ponovo ideš, jer neću podnijeti ponovni rastanak s tobom!”

Ibrahim je poslušao svoju majku, te odlučio da se ne vraća Rešidu. Upitao ju je šta će tu raditi, a majka mu je odgovorila: “Radi bilo šta, idi na pijacu i prodaj te ovce. Kupi magarca, te ga koristi za nošenje, radi kao hamal (nosač)!”

Ibrahim je učinio što mu je majka rekla i počeo raditi kao hamal. Dio svoje zarade trošio je na izdržavanje sebe i majke, a ostalo je štedio. Od uštede je napravio kuću i potom se oženio. Njegov posao bio je da nosi ljudima stvari ili žitarice do mlina.

IBRAHIMOVA PORODICA

أُسْرَةُ إِبْرَاهِيمَ

Broj članova Ibrahimove porodice povećavao se, tako da je nakon deset godina u braku imao petero djece, a s njim i njegovom suprugom živjela je i njegova majka. Troškovi su se povećali za hranu, odjeću i školovanje djece.

slika - magarac

Ibrahim je čvrsto odlučio da sva njegova djeca budu učena, da ne žive kao on, nepismena i u neznanju. Zato je svojoj djeci morao osigurati sve što je potrebno za učenje, te hranu i odjeću.

Jednog dana, kad je vodio svoga magarca natovarenog teškom vrećom žita, tjerajući ga da ide što brže, magarac je posrnuo, pao na glavu i ubrzo uginuo. Ibrahim se ražalostio i počeo brinuti šta će sada kad više nema magarca, a nema ni uštedevine da kupi drugoga. Došao je kući, tužan i jadan, sa suzama u očima. Mora hraniti porodicu, a ne može doći do zarade. Nije izlazio iz kuće, a njegovu djecu zaokupio je strah, jer je njihov otac postao siromašan.

Vidjevši ga takvoga, stara mu se majka obratila riječima: “Ibrahime, sine, zašto tu sjediš kao žena? Nisam te još vidjela da si tako očajan i bez posla, a da ne tražiš izlaza iz toga stanja. Idi tražiti posao!”

Ibrahim je odgovorio: “Šta ću, kad je moj magarac, na kojemu sam radio i zarađivao, uginuo? Otkud ću nabaviti drugoga?”

“Moraš sve učiniti da bi nešto zaradio, a ne tu sjediti i očajavati. Zar se ne sjećaš kako si kao mali dječak otišao u drugo mjesto tražiti posao? Zar sada, kada si snažan muškarac, i imaš veliku porodicu, možeš bez posla? Djeca su ti gladna!” Tu se Ibrahim sjetio Rešida i svojih ovaca kod njega. Smjesta je ustao i, gajeći nadu koja bi se mogla ostvariti, rekao je majci:

“Otići ću ponovo k Rešidu, sada sam se sjetio, moje

ovce su kod njega. Kad bi mi ih vratio, mogao bih kupiti drugoga magarca!” Majka ga je na to upozorila: “Zar si se sad sjetio Rešida i svojih ovaca? Sve se moglo promijeniti nakon toliko godina. Kome ćeš dokazati nakon toliko vremena da kod njega imaš ovce?! Ko zna, možda je i umro. Nađi neku drugu zamisao!”

Nakon toga, Ibrahim je sjeo zabrinut, izgubivši nadu.

IZNENAĐENJE

المفاجأة

Te noći, Ibrahim nije mogao spavati. Pun briga i s golemom tugom, razmišljao je šta će sutra dati djeci za jelo. Čim ga je san savladao, pojavile su se pred njegovim očima ovce što ih je ostavio kod Rešida - oko njega bleje i kao da ga pozivaju da ih uzme. Radosno je zamišljao da grli čas jedno čas drugo janje. Ali, na njegovu žalost, to je bio samo san! Budio se po cijelu noć u brizi, a kad bi časkom usnuo, ponovo bi ga dozivale njegove ovce.

Ujutro je odlučio da ode u Rešidovo selo. Zatražio je od majke dozvolu, oprostio se od žene i djece, te pošao na put. Tamo je stigao nakon tri dana. Raspitivao se za Rešida, jer

slika - sanjanje

se selo razvilo i jako promijenilo. Kad je došao k Rešidu, ugledao je starca. Rešid je sjedio na brežuljku i promatrao svoje ovce, koje su ispunile dolinu. Ibrahim mu je prišao i nazvao mu selam, te rekao: “Gospodine, ja sam Ibrahim, sjećate li se mene?”

Rešid je na to odgovorio: “Dobro došao! Dobro te se sjećam!”

Potom Ibrahim nastavi: “Sjećate li se, gospodine, da sam kod vas ostavio nešto ovaca. Sada mi trebaju!”

Na to se Rešid nasmije i upita: “Zašto si otišao i nisi se više vratio, a obećao si da ćeš se vratiti?”

Ibrahim odgovori: “Slušao sam majku, a ona mi nije dala da se vratim. Tražila je da ostanem s njom. Poslušao sam je i ostao. Sada sam došao k vama i molim vas da mi vratite moje ovce, Allah vam dao svako dobro!”

Rešid reče: “Gledaj u dolinu i reci šta vidiš!”

Ibrahim će: “Vaše ovce!”

A Rešid: “One su tvoje. Uzmi ih i idi kući!”

Ibrahim mu odgovori: “Ja tražim samo svoje ovce. Bile su četiri, ili čak tri, a vi meni: ‘Uzmi ovce koje su ispunile čitavu dolinu!’ Šta je s vama, učitelju moj?! Zar me ismijavate?”

Rešid mu ozbiljno odgovori: “Istinu kažem, nikada nisam nikoga ismijavao, pa ni sada tebe. Ovo su sve tvoje ovce. Porasle su, pa se namnožile i sada ih je toliko koliko ih vidiš. Pazio sam ih i čuvao za tebe, ne bi li se vratio i uzeo ih jednog dana. Hvala Allahu, došao si u pravi čas!

Sine moj, sad sam dosta star i bojao sam se da ne umrem prije nego ti vratim ovce. Uzmi ih i vrati se, neka ti Allah pomogne. Vрати se, Allah te blagoslovio!”

Ibrahim je bio neizmјerno radostan i zahvalan.

“Te ovce vrijede tisuće i tisuće! Hvala i slava Allahu, postao sam bogat! Djeca će biti sretna kad me vide. Još uvijek na ovom svijetu ima dobrih i poštenih ljudi. Hvala Allahu!”

slika - dva pastira

POUKE IZ PRIČE

1. Dijete musliman treba da bude pokorno svojoj majci, pružajući joj to kao nagradu za njen trud i napor koji je uložila oko njega, kao što je bio i Ibrahim.

2. Muslimanska omladina treba se uključiti u sekcije i udruženja po džamijama u kojima se izučava nauka i učenje Kuržana.

3. Trebamo činiti dobročinsvo prema siromašnima i bijednicima, kao što je to učinio i čoban prema Ibrahimu, kada ga je našao ispod drveta.

4. Musliman ne smije iznevjeriti dano mu povjerenje, nego treba biti pouzdan kao što je bio čoban Ibrahim u svom poslu.

5. Musliman se treba truditi da zarađuje halal opskrbu, pa makar to iziskivalo veliki trud i napor. Musliman ne smije biti zadovoljan s haram zaradom.

6. Mladić musliman ne smije ostaviti svoju majku i otputovati ukoliko mu ona to ne dozvoli.

7. Musliman nikada ne gubi nadu. On se mora uvijek oslanjati na Uzvišenog Allaha, i ne smije biti lijen.

8. Musliman ne smije jesti imovinu drugih na nepravedan način, nego postupiti onako kako je to uradio Rešid.

9. Kada musliman stekne puno imetka, to ga ne smije zavarati, nego se treba zahvaliti Allahu, dž.š., isto onako kako je to uradio Ibrahim kada mu je Rešid dao stado ovaca.

المفاجأة:

قصة أم فقدت زوجها وتولت طفلها إبراهيم ذهبت به إلى أحد التجار ليعمل عنده لكنه كان بخيلاً مع أن إبراهيم كان شيطاني عمله . فضاق إبراهيم من معاملة التاجر فترك العمل . كان إبراهيم معتاد الذهاب إلى المسجد ، فسمع الإمام يحث الناس على طلب الرزق الحلال ففكر في الرجوع إلى مدينة أخرى فنام تحت ظل شجرة . فمر به راع الأغنام اسمه رشيد وقص عليه إبراهيم قصته فوافق الراعي أن يعمل عنده واستمر عمله ثلاث سنوات فرغب الذهاب إلى أمه . فوافق الراعي على ذلك وأعطاه بعض الأغنام قسطاً من أجره . فلما رأت أمه أم تسمع له بالعودة فباع إبراهيم الغنم واشترى حماراً فحزن وقل المال في يده فلما رأت أمه قالت ما عهدت أن تقطع من رحمة الله فذهب إبراهيم إلى الراعي رشيد ليساعده بشيء فسأله لماذا لم ترجع كما وعدتني فأخبره إبراهيم بما كان فقال له الراعي إن كل ما في الوادي من أغنام هي لك قال إبراهيم أتسخر مني ؟ قال لا ولكنها بقيت أجركم وكثرت ففرج إبراهيم كثيراً وشكر الراعي على أمانته .

المفاجأة:

قصة تهدف إلى غرس المفاهيم التالية في نفس الطفل المسلم: بر الوالدين ، الأمانة ، عدم القنوط من رحمة الله ، التوكل على الله ، الصبر على أقدار الله ، فضل المسجد وحلقات العلم ، فضل الصبر والإجتهاد ، أهمية التعليم والإجتهاد في الدراسة وأن يدرك الطفل أهمية حسن الخلق في التعامل مع الآخرين .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة الموسسة والحرسك

GLAVNI ZGODITAK

Šesta priča

slika - brojevi

slika - cipele

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

SA ZAHVALOM ALLAHU, DŽŠ.,
TRAJU BLAGODATI (NIMETI)!

وَبِالشُّكْرِ كَدُّومُ النِّعَمِ

Ebu-Gassan živio je u svojoj novoj kući, sretan i zadovoljan, sa vojim sinom Gassanom i bogobojaznom ženom Ummu Gassan. Ona je prije braka strpljivo živjela nekoliko godina u mračnoj podstanarskoj sobi.

Danas, nakon četiri godine braka, donijela je na svijet bliznace kojima su dali imena Hasan i Imtinan, a Allahova providnost podarila je ocu da ima svoj mali dućan u kojem prodaje i popravlja cipele. Njegova je žena bila dobra odgajateljica i domaćica i držala se Allahovih riječi: “AKO BUDETE ZAHVALNI, JA ĆU VAM ZACIJELO JOŠ VIŠE DATI.” (Ibrahim, 7)

SREĆA DOLAZI S RADOM, A NE S LUTRIJOM!

السَّعَادَةُ بِالْحَلَالِ لَا بِالْحَرَامِ

Čovjek nikad ne zna šta mu dani nose, pa je Ebu-Gassan počeo polahko skupljati novac i štedjeti. Svaki dan rano ustaje i naporno obavlja svoj posao.

Jednom je njegovu pažnju privukao glas prodavača srećaka, koji je na vješt način znao okupiti ljude primamljivim riječima:

“Ovogodišnja velika lutrija! Život je lutrija! Uskoro izvlačenje - dvjesto pedeset hiljada maraka! Sretniče, sreća ti se osmjehuje za samo pet maraka!”

ŠEJTAN NIKAD NE ODUSTAJE

الشَّيْطَانُ لَا يَمَلُّ

Ebu-Gassan je inače znao odbaciti te šejtanske misli iz glave kad bi mu pale na pamet. Ali ovaj put, pohlepa je učinila svoje i tiho i neprimjetno zauzela svoje mjesto. Počeo je ponavljati: “Dvjesto pedeset hiljada maraka!!! Prilika koju ne smijem propustiti! Platiti samo pet maraka da bi ti sreća širom

slika - brojevi

otvorila svoja vrata... Ruko, idi u džep, izvadi tih pet maraka, to je ključ sreće! Prodavaču, daj srećku i daj Allahu, da dobije glavni dobitak!”

Trebao je reći “šejtane”, umjesto da koristi Božije ime. Jer, Allah ne naređuje da se čini nešto ružno i neispravno. On zabranjuje da uzimamo ono što su drugi znojem i naporom stekli, a kamoli nepravdom, kockanjem i bez napora.

DOBRO PRIPADA DOBRIMA!

الخَيْرُ نَصِيبُ الطَّيِّبِ

Ebu-Gassan zaboravio je da dobrobit dolazi samo kroz jedna vrata. Allah prihvaća jedino ono što je dobro. Ebu-Gassan je kupio srećku koja ima broj 456789. Šejtan mu se motao u glavi da sreća počinje brojem četiri i brojevima koji slijede iza njega...

“Srećko, budi na najsretnijem mjestu u bubnju za mene... Dobit ću, dobit ću prvi zgoditak za neznatne novce, za samo pet maraka! Moja je nakana dobronamjerna. Allah će uslišiti moju molbu. Bože, nemoj da drugi dobije... Neka budu slasti, palača i sva dobra meni! Bože! Ti ćeš to uslišiti i omogućiti!”

ZNA SE ŠTA JE HARAM, A ŠTA HALAL!

الحرام والحلال واضح

“Allahu, nisam o tome govorio pred svojom ženom Ummu Gassan. Ona je ispravna i bogobojažna žena. Prihvaća samo halal. Ne vjeruje u lutriju i neće da čuje za srećke. Jednom, ona to naziva kockanjem, a drugi put prokletstvom, ali ovaj put bit će to za nju iznenađenje, bez sumnje. Broj srećke je nevjerovatan, sastoji se od po redu nanizanih brojki.”

Odjednom je u dućan ušao susjed Ebu-Jasir, nakon što je njegovu pažnju iza prozora dućana privukao Ebu-Gassan koji je ljubio srećku, te primjeti: “Šta je s tobom, čovječe, da ljubiš srećku?! Ebu-Gassane, to je haram... Ovaj tvoj čin je haram, makar izgradio tim dobitkom mesdžide (džamije) i škole, te pomogao onima kojima je pomoć najpotrebnija!”

DOBRO IDE S DOBRIM!

طَيِّبٌ... لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا

Ebu-Gassan je na to cinično i podrugljivo odgovorio: “Ja to znam, i reći ćeš mi: ‘Allah je dobar i prihvća samo što je dobro...’ A ja, šta sam učinio? Nikoga nisam ubio! Nisam ukrao!!! Jedan plus jedan su dva, i marka je marka... To je ljudski princip, Ebu-Jasire! Ja ću se pokajati Allahu. Ići ću na hadž! Bit ću kao nevino dijete, kako kažete vi bogobojazni!”

Ebu-Jasir napusti dućan a da nije završio razgovor, a Ebu-Gassan ostade sav u snovima, plešući u iščekivanju trenutka izvlačenja.

Nedugo nakon toga, saznao je da je srećka s brojem 456789 postigla glavni zgoditak!

slika - novine

ZAVIDNI... ČAKI NA HARAMU!

الحَسَدُ . . حَسَى فِي الْحَرَامِ

Srce je Ebu-Gassanu otplovilo u more snova. Svi su pognuli glave, samo je njegova ostala uzdignuta. Sve srećke su se izjalovile, osim srećke prodavača cipela. Ona je zasjala kao sunce iznad svih glava... Ne može se usporediti njen sjaj ni sa sjajem zvijezda.

“Koliko si slatka, srećo... 250 000 hiljada maraka u gotovu, to ću sada dobiti. Idem ih uzeti, maknite mi se s puta!”

Sve su ga oči gledale zavidno, kao da mu kažu: “Svijet je tvoj, Ebu-Gassane! Sve što ćeš zaželjeti, imat ćeš i radit ćeš sve što hoćeš. Stanovat ćeš u najljepšoj kući! Imat ćeš trgovinu cipela. Niko ti nije ravan!”

IMETAK ZASLJEPLJUJE!

الْمَالُ يَمِيلُ بِصَاحِبِهِ

Pohitao je Ebu-Gassan uzdignute glave, sa širokim osmijehom na licu do blagajne - vičući: “Ja, ja sam dobio glavni zgoditak, dajte mi moj novac! Letim od sreće... svijet je moj! Slikajte me, novinari! Neka moja slika bude na prvoj

slika - novac

stranici vaših novina... Ja sam Ebu-Gassan! Lud sam za novcem!!! Ja!!! Ja!!!

Stvarno je bio kao lud, ludak bez premca... prvak u sreći, dobitku i ludilu. Nastavio je urlikati ne vodeći računa ni o čemu, osim novca.

ŠEJTANSKA POSLA

مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ

Nemojte ni pitati koliko je Ummu Gassan bila tužna kad je pročitala šta je bilo napisano ispod slike njenog supruga u novinama: “Obični prodavač cipela dobija prvu premiju u izvlačenju!!!”

Zamišljala je njegovu sliku na Sudnjem danu s napisom na njegovom licu - DŽEHENNEM. To je dan kad ne pomažu čovjeku ni imetak, ni djeca, nego samo učinjena dobra djela.

Sada Ebu-Gassan sjedi, usred kuće, pored novca. Čas ga gladi, čas broji, čas ljubi. “Putovat ću, trgovat ću, kupit ću puno srećaka. Imat ću palače... svilu... divnu odjeću, udobne postelje...”

LJUDI MA SE ČINI DA JE LIJEPO SAMO ONO ZA ČIM ŽUDE

رُئِيَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ

Taj dan nije ni prošao, a Ebu-Gassan prodao je sve iz svog dućana, pa i dućan. Zatražio je od svog susjeda, Ebu-Jasira, da mu vrati dug. Vratio se kući, sav sretan, s golemim imetkom koji je stekao bez muke i znoja. Najljepše od svega bilo je to, što je od novca načinio prostirku... Obišao je oko njega sedam puta.

Zaplakala je njegova žena zbog njegovog smiješnog ponašanja i riječi: “Svi susjedi bit će ti zavidni. Imat ćemo samo nove stvari! Sreća je naša! Hajde, zaplešimo oko novca! Hajde, dođi!”

HRANJENJE HARAMOM JE HARAM!

أَكْلُ الْحَرَامِ حَرَامٌ

Zastao je kad je zapazio krupne suze na licu svoje žene... Nasmijao se kao lud i rekao: “Zar nisi sanjala o putu na more...? Odlazak na najljepša mjesta? Raduj se sa mnom i spremaj se na put - da obidemo čitav svijet, da okusimo

slika - oko

sreću i osjetimo bogatstvo... Nema boga, osim Allaha!”
“Svaka stvar u svoje vrijeme ima svoju slast i ljepotu.”

Potom je rekla Ummu Gassan: “Kako da se radujem tuđim novcima, otkinutim od tuđih usta! Ovi novci su meni haram. I svaki zalogaj od toga vodi nas Džehennemu. Idi sam do kraja svijeta i nosi taj novac od kuće. Allah će nam pomoći i neće nas haram spajati.”

MAŠTA LUĐAKA GRADI KULE U OBLACIMA!

وَمِنَ الْمَمَالِكِ خِيَالُ الْمَجْنُونِ

Odbila se pozdraviti s njim kad je uzeo nešto novca, a veći dio ostavio. Pošao je uzdignute glave prema autobusnom kolodvoru. Svi su ga zavidno promatrali, kao da mu kažu: “Sluge smo ti, samo zapovijedaj...” Java je bila slična snu... Kralj bez kraljevstva! Pri ulasku u autobus, slatko se nasmijao i kao da se pozdravio sa svojim snovima...

Ali, šta je sa Ebu-Jasirom? Iznenada je dojurio na svom motociklu do kolodvora. S čela mu se slijevao znoj i vikao je izdaleka: “Ebu-Gassan, silazi iz autobusa, nemoj putovati!”

ALLAH JE BIO S NJIM!

وَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ

Brzo je sišao Ebu-Gassan iz autobusa, te se gotovo onesvijestio kad je čuo šta mu kaže Ebu-Jasir: “Hajde kući, spasi svoju ženu i djecu! Električni kvar izazvao je požar u tvojoj kući! Žena ti je jedva spasila djecu od zahuktale vatre koja je ubrzo progutala cijelu kuću. Sjedni sa mnom na motor da idemo po hitnu pomoć!”

Ebu-Gassan osjetio je kao da su mu teški željezni čekići udaraju po glavi.

I tako je čovjek s prvim zgoditkom - postao prvi u nevolji!!!

NE GUBITE NADU U ALLAHOVU MILOST!

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

Novac je izgorio, dućan je prodan... I šejtan ga je napustio. I kao da mu je rekao: “Nemoj mene proklinjati, nego samog sebe!”

U času su mu se snovi izjalovili. Pao je u nesvijest. Kad

slika - kuća u plamenu

je otvorio oči, primjetio je kako mu Ebu-Jasir briše čelo i suze.

“Nemoj se žalostiti Ebu-Gassane! Allahovo određenje niko ne može izmijeniti! Hvala Njemu, u svakom slučaju.

Ozdravit će ti žena i djeca, a Allah prihvata pokajanja svojih sluga. Okreni se k Njemu! On prašta sve grijehe!”

Ebu-Gassan stisnuo je ruku svoga susjeda i, kroz plač, reče - očiju uprtih prema nebu: “Hvaljen neka si! Nema boga, osim Tebe! A ja sam zaista griješio prema sebi!” (El - Enbija, 87)

slika - ruke

POUKE IZ PRIČE

1. Ponekad je siromaštvo dobro za muslimana, jer bogatstvo često pokvari čovjeka.

2. Šejtan nikad ne odustaje, zato i mi ne trebamo odustajati od traženja Allahove zaštite od njega.

3. Šejtan ljudima predočava da je sreća u sticanju harama, a ustvari je obrnuto. Sreća nije u imetku već u bogobožnosti.

4. Musliman se treba posavjetovati s dobrim i učenim ljudima, kada želi uraditi nešto za što sumnja da li je halal (dozvoljeno) ili haram (zabranjeno).

5. Komšija treba savjetovati i upućivati na dobro svoga komšiju kada ga vidi da čini grijehe, kao što je Ebu-Jasir savjetovao svog komšiju.

6. Musliman se ne treba radovati kada neko iz njegove porodice stekne nešto na nedozvoljen (haram) način, već treba da je tužan, kao što se rastužila Ummu Gassan kada je Ebu-Gassan dobio na lutriji.

7. Kada musliman stekne (zaradi) imetak, ne treba se oholo ponašati prema muslimanima kao što je radio Ebu-Gassan.

8. Ako se kod muslimana - griješnika nađe imetak stečen na ne dozvoljen način, nije mu dozvoljeno da se iz tog imetka hrani, kao što je i Ummu Gassan rekla svome mužu: "Tvoj imetak je za mene haram."

9. Onome ko stekne imetak na nedozvoljen način Allah, dž.š., iz tog imetka odstrani berićet ili, pak, halal imetak nestane zajedno s haram imetkom, kao što je bio slučaj kada je izbio požar u kući Ebu-Gassana.

10. Musliman se treba pokajati Allahu, dž.š., zbog načinjenih grijeha, i da iz nesreće koja ga zadesi izvuče pouku, kao što se pokajao Ebu-Gassan izgovarajući: "Lailahe illa ente subhaneke

inni kuntu mine-z-zalimin.” (Nema boga osim Tebe, Allahu, slavljen neka si Ti, ja sam, zaista, bio od onih koji su zulumćari bili).

الورقة الراجعة:

أحياناً يكون الغنى سبباً لتعاسة الإنسان وهلاكه وخسرانه والآخر أحياناً أخرى يتمص الفقر هذا الدور فهناك أناس يستجيئون للنوازع الشريرة تحت ذريعة الحاجة فلا يتورعون من استخدام أي وسيلة للحصول على المال الحرام للتعويض عن الفشل في كسب الحلال المشروع فمنهم من ينعم بالمال الحرام في هذه الحياة الدنيا ثم يكون جبراً يَكوي به في نار جهنم ومنهم من يجنسه بعد فترة من الزمن فيعود إلى رشده بعد أن يمسه العذاب في عاجلته كما هو حال بطل هذه القصة أبو غسان الذي لعب القمار بورق البانصيب ويرجح ويرفع بالمال الحرام إلى حين ثم يفقده في لحظة ثم يدفع فاتورة إرتكاب الجريمة بأن يحرق المائل وبسته و تهيّب الحروق وألاده وزوجته ، فيستغفر الله ويتوب إليه .

الورقة الراجعة : درس بليغ يسوقه المؤلف لإطفال المؤمنين حتى يتعدوا عن وبال الحرام الذي هو خزي في الدنيا وعذاب في الآخرة .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوستان والأهرسك

ZAVRŠETAK GROZDA

Sedma priča

slika - voće

slika - voće

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

ZAVRŠETAK GROZDA JE MAZA

آخِرُ الْعُقُودِ مُدَاكِلٌ

Ja sam Jedno zrno grozda. Ostala zrna su moja braća. Došli su na svijet prije mene. Naš se grozd sastoji od četiri zrna. Bila su mala, potom su narasla i postala zrela.

Bio sam stvarno maza. Allah je odredio da budem zadnje zrno u grozdu, tako da sam dobio taj nadimak kojim sam ukrasio naš niz.

Život djeteta - maze krcat je pričama što ih je doživjelo. Ovaj put ću vas ugostiti i ispričat ću vam tri. Znak dobrog ugostitelja su lijepe riječi.

KRADLJIVAC BRESKVE

سارق الخوخة

Imao sam pet godina. Jednog dana, izašao sam sa svojim biciklom, koji baš i nije bio u najboljem stanju, a zbog silnog korištenja. Čas ga moram vući za sobom, čas uz sebe, sve dok nisam stigao do jednog mjesta koje se zove El-Bevvaba (kapija), nedaleko od našeg naselja. Bio je tu prodavač masla, Ebu-Kasime, i postolar, Ebu-Mari, a bila je tu i česma. Znao sam se često pretvarati da pijem vodu, ne bih li potpuno smočio svoju odjeću, što mi je godilo. Nasuprot česmi, bila je prodavnica voća, Ebu-Selima, koji stoji usred voća, vičući: “Crveno i zrelo..., crveno i zrelo!”, a usput je uređivao i slagao breskve u sanduku. Bio je zadovoljan što privlači mušterije svojim dobrim glasom.

Zastajao sam pored vodene cijevi po navici, a moje su oči gledale breskve koje su se, lijepo složene, doimale još ljepšim. I tu se odigrala šejtanova igra “heroj i lopov”, kad je Ebu-Selim iznio sanduk bresaka pred dućan. Da li će ta igra uspjeti? Do tada još nisam iskusio ulogu lopova. Popipao sam džep, bio je prazan. Približio sam se oprezno sanduku, koristeći trenutak kad je prodavač bio zauzet jednim kupcem. Pružio sam hitro i vješto ruku, bez dječije nevinosti, te se odjednom velika breskav našla u mom džepu. Brzinom munje,

slika - breskve

zaustavio sam se biciklom ispred svoje kuće. Prije nego što sam pokucao na vrata, izvadio sam breskvu i slasno zagrizao. No, trag krađe ostao mi je na usnama. Kad je mama otvorila vrata, ugledala je te tragove, obuhvativši jednim pogledom moj džep i ruke. Kad me zapitala: “Šta to jedeš?” shvatio sam da sam otkrivan.

Nisam navikao majci lagati. Ona me učila iskrenosti, unatoč tome što me mazila. Odgovorio sam zbunjeno: “Imam breskvu, od koje sam malo pojeo.”

Postavila je pitanje: “Odakle ti?”

Odgovorio sam: “Ukrao sam je iz dućana Ebu-Selima!”

Naljutila se, ali mi nije zaprijetila. Ubrzo je došla k sebi, zgrabila me za ruku i povelala do dućana. Zatražila je pola kilograma bresaka, platila i uzela malu kesicu voća. Iz kesice je izvadila zrelu, crvenu breskvu i vratila je u sanduk, a da to Ebu-Selim nije vidio. Začudio sam se što to radi, pa to smo mi platili!!!

Vratili smo se kući. Prije nego što sam počeo jesti breskve, moja poštena i bogobojazna majka počela me tući, toliko bolno da je to bila prava suprotnost užitku prvog ugriza oprane breskve.

To mi je bila prva i posljednja lekcija o poštenju. Nakon toga mi više nije trebao nikakav savjet da me podučim poštenju.

Ako me Ebu-Selim nije vidio kako kradem breskvu, Allah, koji nam je podario te slasne breskve, vidi sve što čine mali i veliki.

slika - vozovi

ZABORAVLJENA ZADAĆA

نَسْيَانُ الْوَاجِبِ

Na kraju sedmice, kad sam se vratio iz škole (četvrtak, 29. aprila 1956.), došao je čas da napišem svoju zadaću: “Reci, Suzan, živio babo, ta, ti, tvoj, truba, talac,...”

Kad sam završio zadaću, opustio sam se i utonuo u divne snove, divne kao djetinjstvo: kako ću sutra, u petak, ići s majkom do parka El-Ajn El-Hadra (Zelenog izvora) i kao ću se voziti vozom po trgu El-Hidžaz. Uživao sam, razmišljajući o tome.

Moji snovi su se ostvarili. Izlet je protekao radosno i veselo i vratio sam se sretan i zadovoljan.

Došao sam kući umoran, jer sam se do iznemoglosti naigrao pored izvora. Na krevetu sam pipajući tražio svoju torbu da bih se uvjerio da je zadaća na mjestu. Ali, od velikog umora, utonuo sam u duboki san. Moram se naspavati, kako bih se dobro odmorio. Spavao sam dokasno. Majka me više puta pokušavala probuditi. Ustao sam nakon pola osam i izvinio sam se mami. Obavio sam jutarnju molitvu, koju sam prespavao. Uzeo sam torbu na brzinu i ponio lepinju namazanu s malo maslaca i majčine dušice, te pohitao u školu. Stigao sam, hvala Allahu, prije zvona u školu (koja se nalazila u mahali El-Suejke). Nisam osjetio napor, jer sam

slika - torba

volio školu. Tu se uči i odgaja. Moja se škola isticala odličnim i učitivim učenicima, poput mene, hvala Allahu!

U razredu smo započeli s “Bismillah!” Učitelj Osman zatražio je da izvadimo teke, kako bi vidio zadaće. Ali, eto jada!!! Kad sam gurnuo ruku u torbu, moje teke nije bilo!!! Možda je ostala spavati u mojem krevetu?! Hoće li mi učitelj vjerovati? Nikad u proteklih sedam mjeseci, nisam propustio napisati zadaću!

Došao je red na mene i učitelj je zapitao: “Gdje ti je zadaća?”

Krupna suza potekla mi je niz obraz. Nisam navikao ispričavati se za tako nešto. Ali kako ću dokazati da nisam kriv? Uputio sam se do mjesta kazne, a učitelj nas nije odmah kaznio. U tome je bila sreća. Neko je pokucao na vrata. Došao je spas!!! Jedna žena nosi teku i pita: “Imate li u razredu jednog malog plavog dječaka koji je zaboravio teku? Molim vas, oprostite mu! Evo teke i dajte mu ovu malu vrećicu. Nasmiješio sam se majci, i zahvalio joj pogledom za brigu. Otvorio sam vrećicu, i u njoj je bilo 99 groždica... Zašto nije sto? Moja majka ne zaboravlja, ali mi je htjela dati lekciju, da ne bih zaboravio.

Hvala ti, majko, još jednom! Tvoje dijete - maza dobilo je lekciju o poštenju i iskrenosti u prvoj priči, a tvoj dolazak sada, dao mi je još jednu lekciju - da ne zanemarujem obavljanje svog posla i da ne zaboravljam.

slika - olovke

ZADNJI POGLED

النَّظَرُ الْأَخِيرُ

Savjetovali su mi da molim Allaha da spasi moju majku, čija je bolest bila sve jača. Završio sam osnovnu školu i prešao u sedmi razred. Ali, moja me majka ovaj put nije pratila. Njeno zdravlje se jako pogoršalo. Bojao sam se da će me napustiti i preći u svijet tišine i spokoja, bez bolesti i boli.

Napale su je četiri bolesti odjednom... Jedan doktor ulazi, drugi izlazi, i svaki od njih traži da se kupi novi lijek i da joj pružimo više njege i zabranimo posjete.

Ali, što je najgore, posjetiteljice su navalile da je vide. Svaka od njih savjetuje da tražimo nekog liječnika do kojeg je teško doći, ili preporučuje lijek koji mozak ne može prihvatiti, a kako bi tek stomak moje majke mogao provariti. Jer, ona je postala jako slaba, od velikih bolova koje podnosi bez pogovora, i ništa drugo ne kaže, osim: "Hvala Allahu!"

Sve sam mogao zamisliti, osim njene smrti i rastanka od nje. nisam mogao zamisliti kako plačem kad umre! Ne, ne, neće umrijeti... neću plakati! Ona će ozdraviti. Niko od mojih rođaka nije umro prije duboke starosti.

Moja majka se nalazi u četvrtom desetljeću svoga života. Oko nje je gotovo onoliko različitih i ineispijenih biljnih lijekova koliko ima godina! Otišao sam spavati u sobu svog starijeg

slika - stetoskop

brata. Kao da me neki melek probudio, bez prethodnog dogovora, prije jutarnje molitve. Ostao sam u postelji a da nisam prestao moliti za svoju majku: “Bože, otkloni te četiri bolesti od moje majke! Ona je svjetlo mog života! Neka i dalje osvjetljava našu kuću. Ona je takva u djelu i u duši...”

Allah je uslišio početak moje dove... ali na takav način na koji nisam ni pomislio. Kad je rekao mujezin: “Ešhedu en la illahe illallah”, moja je majka za njim to ponovila. Kad je mujezin završio, završio je i život moje majke!

Pokucala je moja bak na vrata, rekavši: “Allah je uzeo svoj amanet i ozdravila je, drago dijete, tvoja majka! Više nisu potrebni liječnici, lijekovi iposjete!”

Slavio sam i zahvalio Allahu. Otišao sam da vidim majku koja je ozdravila i da joj čestitam. Nisam mogao zadržati svoje suze. Tražili su od mene da se oprostim od nje. Ugledao sam njeno smireno i blago lice, i shvatio sam ono što moja braća nisu shvatila... poruku njenog osmijeha, iako je mrtva: “Nasmij se, sine, životu i budi strpljiv u njegovom bolu! Nemoj se predati, makar sva nevolja pala na tebe odjednom. Budi kao mjesec što osvjetljava put sebi i drugima oko sebe.”

Ako mi je mama otišla i umrla, Allah, Vječno Živi je uz ispravne vjernike: “Allah je, doista, na strani strpljivih.” (El - Bekara, 153)

Shvatio sam onda što je Allah uslišao prvi dio moje dove. Maženi dječak bit će svjetlo umjesto svoje majke, koje će pokazati pravi put svojoj braći. Njena treća lekcija ostat će

slika - ruke

mu trajno u sjećanju.

Nek ti se Allah smiluje, majko! Tvoja mala maza plave kose plače za tobom. Koja će mu nježna ruka gladiti sada kosu? I koji divan glas će ga podsjetiti na treću lekciju kad je zaboravi, ili zaboravi dio nje? Tvoja je maza, majko, bila povod da te napadaju drugi, jer su ti prebacivali da ga previše maziš!

Ali danas je tvoj mali postao veliki i postalo mu je pero veliko. Njime piše djeci o onome što je doživljavao pri odrastanju i zreloj dobi. Ostao je vjeran i nezaboravljiv. Osmijeh se ne odvaja od njegovih usana, uprkos očiju zavidnika i zla smutljivaca, koji smutnje sniju.

Allah ti se smilovao, majko maloga i velikoga!

Još mu tvoje nezaboravne i dobre riječi i savjeti osvjetljavaju retke, da tka slova u riječi i rečenice, i da ih prenosi djeci i unucima, pričajući im svoje doživljaje s tobom i priču “Završetak grozda”.

POUKE IZ PRIČE

1. Musliman ne laže ljudima a pogotovo ne laže roditeljima; tako npr. Zrno grožđa nije slagao svojoj majci i pored toga što je pogriješio.

2. Musliman mora drugima vratiti njihova prava, ako ih je uzeo od njih bez njihovog znanja, kao što je vratila i majka Zrna grožđa.

3. Roditelji trebaju kazniti djecu ako ukradu, pa makar se radilo o sitnoj stvari, kako im krađa ne bi postala navika.

4. Allah, dž.š., nas vidi, male i velike, zato Ga se moramo bojati i stalno osjećati Njegov nadzor, kao što je to osjećao i Zrno grožđa i pokajao se što je ukrao breskvu.

5. Dijete, musliman, redovno obavlja namaz i ako ga neki od namaza prođe, na vrijeme će ga naklanjati, kao što je uradio i Zrno grožđa kada je prespavao sabah.

6. Kada se približi smrt, ona je neizbježna, jer Allah, dž.š.: "Svaka osoba će okusiti smrt." I pored toga što je veliki broj ljekara liječio majku Zrna grožđa, oni je nisu mogli spasiti od smrti.

7. Djeca trebaju moliti Allaha, dž.š., za svoje roditelje, bili oni živi ili mrtvi, a Zrno grožđa je molilo Allaha, dž.š., za svoju majku dok je bila bolesna, a i poslije njene smrti.

8. Musliman mora strpljivo podnositi nesreće koje ga zadese, kao što je Zrno grožđa podnio smrt svoje majke i pored toga što je bio mali.

9. Dijete, jetim, treba da izvršava savjete i naloge svojih roditelja dok su živi, a i poslije njihove smrti.

آخر العتود: تحكي قصة طفل كان آخر إخوانه ميلاً، وتهدف إلى نهي الطفل المسلم عن السرقة والكذب وعدم الفوضى في الدراسة. وتصور وفاة أم الطفل وهي تلفظ الشهادة عند موتها عندما سمعت الأذان وتقرس في نفس الطفل المسلم الرجوع إلى الله حين حدوث المصائب وقد الأبوين حيث قال آخر العتود عند وفاة أمه "إنا لله وإنا إليه راجعون"، واستمر في بقية حياته باراً بأمه يدعو لها بعد موتها أخذ العهد على نفسه في ذلك. نسأل الله عز وجل أن ينفع بها أبناء المسلمين.

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوستان والهرسك

MAJKA ŠEHIDA

Osma priča

slika - džamija

slika - džamija

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

MAJKA ŠEHIDA

أم الشهداء

Zar nisi čuo, drago dijete, za pjesnikinju El-Hansa? Zove se Tumazer, kći Amra, sina El-Šerida. Ona je bila najistaknutija žena svoga plemena Beni-Sulejm.

Rođena je prije dolaska islama, u vremenu El - Džahilija (vremena neznanja). Bila je pravi predstavnik svoga plemena po ponašanju i navikama - dobrim i lošim. Nije znala za islam niti čula za njega. Najviše ju je zanimalo recitiranje pjesama i znala je priče o Arapima i njihovim predanjima. Znala se nadmetati s pjesnicima i sudjelovala je sa svojim plemenom u bitkama protiv neprijatelja, te je poticala i hrabrila ratnike u borbi.

Rasplamsala se tako bitka između njenog i neprijateljskog plemena i izmjenjivali su se napadi. El -Hansa ohrabivala je na borbu i osvetu. Kad je njen brat Sahr pao u borbi, oplakivala ga je i dugo žalovla za njim! Obukla je crninu od oštne vune. Znala je često okupiti žene i čitati im svoje tužne pjesme, u kojima je oplakivala svoga brata, tako

da su počele sve skupa plakati, kidati svoje haljine i čupati kose!

Ponekad je lutala po brdima, pa i planinama, oplakujući brata i recitirajući pjesme o njegovim vrlinama, ugledu i slavi, spominjući njegovu mladost i snagu, i opisujući njegovo herojstvo i požrtvovanost. O njemu je stvorila sliku neustrašivog heroja, koji pobjeđuje svakog ratnika i od kojega se tresu brda. Bio je u stanju ubijati divlje zvijeri i raditi nemoguće.

Tako je osjećala pjesnikinja El-Hansa za vrijeme El-Džahilije. Bio je to odraz ponašanja u onom vremenu, koje je i na nju vršio snažan utjecaj. Znala je za osvetu i ratovanje. Poznavala je bajke o obožavanju kipova i kultu ličnosti, ali njegovala je i dobre običaje onog vremena, kao što je gostoprimstvo, prižanje pomoći unesrećenima, iskrenost, vjernost i čestitost.

ISLAM MIJENJA PONAŠANJE EL - HANSE

الإسلام يُعَيِّرُ أَخْلَاقَ الْخَنَسَاءِ

Islam se počeo širiti među arapskim plemenima i ljudi su mu masovno pristupali. Mijenjao im je navike i ponašanje koje su imali u vrijeme El-Džahilije. Sada ih je obuhvatilo dostojanstvo i plemenitost. Uzdigle su se duše i smekšala srca, tako da ljudi, koji su ušli u islam, poštuju njegove odredbe i uzvišene puteve kojima ih poziva na bratstvo i dobra djela za dobrobit islama i korist svih muslimana.

Musliman pojedinac više ne misli samo na sebe, nego i na dobrobit svih muslimana.

Tako se i El-Hansa promijenila nakon što je prihvatila islam. Počela je raditi za dobrobit svih muslimana i promijenio se njen pogled na život i svijet koji je okružuje. Više nij mislila da se život završava smrću i da je to kraj za čovjeka. Sada ona zna da će Allah, dž.š., ponovo oživiti ljude nakon smrti, a kad dođe Sudnji dan, i da će procijeniti njihova djela, oni koji su činili dobra djela ići će u Džennet, koji je velik kao i nebo i Zemlja, i tamo će vječno ostati. Ako su činili zla djela, uću će u Džehennem i tamo ostati dovijeka.

Zato El-Hansa više ne oplakuje mrtve, kao što je oplakivala brata, jer islam je zabranio jecanje nad mrtvima, kidanje odjeće i grebanje lica kao znak žalosti. Islam naređuje strpljivo učenje dove u želji da mrtvima bude dobro na

onome svijetu.

Allah je otvorio El-Hansino srce islamu, tako da je postala iskrena vjernica i vjerovala u Allaha kao Stvoritelja, islam kao vjeru i u Muhammeda, a.s., Allahovog poslanika i prenositelja Njegove poruke svim ljudima. On ih upućuje na pravi put, put dobra, kako bi ga slijedili i upozorava ih da ne idu putem zla. To je poruka islama - da budemo poslušni Allahu i Njegovom Poslaniku.

EL-HANSA RADI ZA ISLAM

الْحَنَسَاءُ تُعَمَلُ لِلْإِسْلَامِ

Budući da je El-Hansa bila neobično inteligentna i ispravno shvatila islam i njegove odredbe, stavila se na raspolaganje, svim žarom, svojoj novoj vjeri. U tome je osjetila sreću koja joj je ispunila srce, te zadovoljstvo i spokoj duše. Više je ne potresaju nikakve nevolje i nedaće, jer sada vjeruje da je sve što se događa u svijetu određeno od Allaha, dž.š., po Njegovoj želji i htijenju. Ni jednom čovjeku ne može se desiti ni dobro ni zlo, a da to Allah nije odredio. Ona je čitala i shvatila Kur'an.

“Reci: 'Dogodit će nam se samo ono što nam Allah odredi, On je gospodar naš.' I neka se vjernici samo u Allaha pouzdaju!” (Et - Tevba, 51)

slika - sablja, puška

Značenje riječi iz Kur'ana doprlo je do dubine njene duše.

Njena inteligencija i vrhunsko poznavanje jezika omogućili su joj da shvati kako su to jedino Božije riječi, riječi stvoritelja ovoga Kosmosa, jer ljudi koliko god se trudili, ne bi mogli stvoriti nikada Njemu slično.

Slušala je i Hadis Božijeg Poslanika i u njemu otkrila kristalno jasnu istinu i poziv na služenje Allahu i samo Njemu. Bogobožnost je zauzimala najveće mjesto u njenom srcu i prepustila se u potpunosti Božijoj volji.

U jednom hadisu, što ga je Božiji Poslanik uputio Ibn-Abbasu, kad je taj još bio dijete, (nije još navršio deset godina), Poslanik je rekao: "Učim te sinko riječima: 'Pazi na Allaha, On će te čuvati; pazi na Allaha, On će ti pružiti pomoć u nuždi; kad tražiš pomoć, traži je od Allaha, a kada pitaš, pitaj Allaha! Znaj, kad bi ti svi htjeli nanijeti zlo, ništa ti se neće dogoditi, osim onoga što je Allah odredio; a kad bi ti svi htjeli dati neku korist, neće ti se ništa od toga desiti, osim onoga što je Allah tebi odredio!"

Zašto je El-Hansa bila spokojna u svom životu, jer sve što se desi, određeno je od Allaha. Nije se više obazirala na smrt. Sjetila se što je činila kad joj je umro brat Sahr, kad je poderala svoju odjeću i živjela u žalosti niz godina. Obećala je Allahu, nakon što joj je otvorio srce islamu, da će poslati svoja četiri sina u džihad da se bore na Božijem putu i da odbrane islam i kuće muslimana, i da šire vjeru islama, kako bi nestalo mnogoboštvo i neznanje. Ili će oni

pobijediti neprijatelja, ili će pasti mrtvi na Božijem putu! Bodrila je svoje sinove da stupe u muslimansku vojsku pod vodstvom Sa'da ibn Ebi-Vekkasa, koji se uputio u Irak da sa svojom vojskom ratuje protiv perzijanaca i da uništi metdaizam - služenje vatri i činjenje svega nedozvoljenog po islamu.

Pohitali su sinovi El-Hanse i pristupili islamskoj nezaustavljivoj vojsci. Pratila ih je El-Hansa i bodrila na strpljivost u borbi i hrabrosti, te ih podsjetila na Božiju nagradu strpljivima i čitala im:

“O vjernici, budite strpljivi i izdržljivi, na granicama bdijte i Allaha se bojte, da biste postigli ono što želite!” (Ali Imran, 200)

Podsjetila ih je na nagradu junacima od Allaha na Onome svijetu i što im je Allah obećao da će im obilato uzvratiti:

“Nikako ne smatraj mrtvima one koji su na Allahovom putu izginuli! Ne, oni su živi i u obilju su kod Gospodara!” (Ali Imran, 169)

Čitala im je hadis Božijeg poslanika, a.s.:

“Na Sudnjem danu šehid dolazi i rana mu krvari i iz nje se osjeti miris mošusa”, te im dodala: “Šehidu se oprašta sve što je griješno učinio...!”

I tako je u njima pobudila želju da sudjeluju u borbi kako bi dali svoje živote na Allahovom putu, te ih upozorila na sramotni ishod bježanja. Pri tom ih je uputila na Božije riječi:

“O vjernici, kad se s nevjernicima sukobite, a njih nastupa mnogo, leđa im ne okrećite. A onaj koji im tada leđa okrene - osim onoga koji se povuče s namjerom da se ponovo bori ili drugoj četi pristupi - vratit će se natovaren Allahovom srdžbom; prebivalište njegovo bit će Džehennem, a on je užasno boravište!” (El-Enfal, 15, 16)

Tako je El-Hansa učila svoje sinove istinitoj i čvrstoj vjeri, tako da su priželjkivali stupiti u borbu kao žedan za vrućih ljetnih dana hladnoj vodi. Dojila ih je kad su bili mali mlijekom ljubavi i nježnosti, a sada ih hrani čistim islamskim uvjerenjima. Ako je mlijeko hrana za tijelo, islamska čista uvjerenja su hrana za dušu i razum. Njena su djeca bila poslušna i u djetinjstvu i u mladosti. Nikad je nisu razočarala. Obukli su svoju ratnu odoru i uputili se u džihad.

BITKA EL - KADISIJA

مَعْرَكَةُ الْقَدِيسِيَّةِ

Vojskovođa Sa'd ibn Ebi-Vekkas stigao je sa svojom vojskom do El-Kadisije, jednog malog mjesta u Iraku. Postrojio je svoju vojsku i strateški je pripremio za susret s vojskom Perzijanaca.

Odvijala se velika bitka između muslimanskih i perzijskih vojnika. Trajala je nekoliko dana. Svakim se danom bitka

slika - slon

rasplamsavala i povećavao se broj poginulih i ranjenih s obje strane. Perzijanci su koristili veliki broj slonova koji su s lakoćom prodirali kroz muslimansku vojsku, gazeći svojim teškim stopalima muslimanske ratnike. Na svojim su leđima nosili perzijanske ratnike koji su gađali muslimane strijelama i kopljima. Za muslimane je to bila teška bitka, ali nisu pobjegli, nego su čvrsto stajali i odupirali se Perzijancima i njihovim slonovima - svojim tijelima i čvrstim duhom. Smišljali su i lukavstva, kako bi se što bolje oduprli neprijatelju i otarasili se slonova, čijoj debeloj koži strijele i sablje nisu mogle nauditi. Jer, čim bi se neko sa sabljom približio, slonovi bi ga odmah svojim surlama odbacili, ili zgazili stopalima. Na taj način, pao je veliki broj junaka koji su se pokušali probiti prema slonovima, ali nisu uspjeli.

Drugog dana, muslimani su smislili jedno lukavstvo. Obukli su deve u posebnu odoru i stavili im na glave pokrivala i štitnike, tako da su se doimale zastrašujuće svojim izgledom, hodom i skokovima. Slonovi su ih se prestrašili i nisu više napadali. Sada su se mogli približiti kopljanici slonovima i svojim dugim kopljima gađali su im oči. Slonovi su se razjarili i počeli bježati u suprotnom smjeru, tako da su gazili svoju vojsku koja je išla iza njih. Poginuo je veliki broj perzijskih vojnika, a slonovi su nastavili bježati sve do Efrata, gdje su se utopili zajedno s vojnicima koji su bili na njihovim leđima.

Muslimani su uočili katastrofu svojih neprijatelja, pa su to iskoristili i napali ih sa svih strana. Nastupila je odlučna

slika - rijeka

bitka, koja je trajala dan i noć. Čuo se zveket sablji, hrzanje konja i tekbir hrabrih muslimanskih boraca.

Drugoga dana, Perzijanci su dali petama vjetra i razbježali se u svim pravcima, tražeći spas, nakon što su im vojskovođe izginule. Tu je izgubilo život na hiljade perzijskih vojnika i rat je prestao. Muslimani su bili sretni što im je Allah omogućio pobjedu. Počeli su tražiti svoje mrtve da ih pokopaju i ranjenike da im previju rane.

Kada su sakupili poginule u ratnom okršaju, otkrili su među njima sva četiri El-Hansina sina. Bojali su se da joj to saopće. Vojskovođu je to teško pogodilo i razmišljao je kako će to biti potresna i bolna vijest za El-Hansu. Bojao se da ona ne padne u depresiju od neizrecive žalosti, kako se dogodilo kad joj je poginuo brat. Zato je izbjegavao da joj saopći tu tužnu vijest.

Potom su poslali grupu muslimana da joj to kažu i izraze sućut. Čim ih je spazila, pohitala im je u susret, jer je svakoga dana izlazila ne bi li što saznala o muslimanskoj vojsci. Zaustavila ih je i pitala, a oni su odgovorili: "Tvoji sinovi, gospodo..."

Tu ih je prekinula, rekavši im: "Nisam vas pitala za svoje sinove, nego mi recite o ishodu rata!" Odgovorili su: "Pobijedilo smo i potukli ih do nogu!"

Odgovorila je: "Hvala Allahu, to je Božiji dar!"

Nastavila ih je pitati: "Da li su mi se sinovi borili časno, ili su bili kukavice i plašljivci?"

slika -

Odgovorili su: “Tvoji su sinovi bili jedni od najhrabrijih

naših boraca. Neustrašivo su se borili protiv neprijatelja. Njihov tekbir bio je najglasniji, tako da su i druge hrabрили za borbu. Mi se ponosimo njima i njihovom majkom koja ih je rodila i odgojila u ljubavi prema Allahu, te požrtvovnosti da istraju na Allahovom putu. Oni su počašćeni što su dali živote u borbi za Allaha!”

Tu je El-Hansa rekla svoje poznate riječi: “Hvala Allahu, Koji me je počastio s njihovim džihadom i što su postali junaci! Nadam se da će me Allah spojiti s njima u prostranom Džennetu, kako bismo zajedno uživali njegovu naklonost i milost!”

Ni suzu nije pustila, crninu nije nosila, kosu nije čupala, ni lice nije ogrebala. Rekla je te svoje riječi i bila zadovoljna Božijom voljom, ponosna na to što su njeni sinovi učinili na Božijem putu.

To je bila El-Hansa, živi promjer svakoj muslimanskoj majci i divan uzor žene naše nacije. Odgojila je svoje sinove ispravnim i istinskim islamskim odgojem, a potom ih dala na dar islamskoj naciji, da se za nju bore i da je odbrane, pa ih je Allah odabrao da budu u njegovoj blizini, da budu oni koji uživaju Božiju milost i naklonost, te da borave u Džennetu: “Nikako ne smatraj mrtvim one koji su na Allahovom putu izginuli! Ne, oni su živi i u obilju su kod Gospodara svoga.” (Ali Imran, 170)

To je pravedno i istinito Allahovo obećanje mudžahedinima na Allahovom putu. Kad se ne bi takvi junaci borili za kuće muslimana, ne bi muslimani imali takvu

moć i slavu, izgubili bi svoje zemlje i zauzeo bi ih neprijatelj.

Neka se Allah smiluje El-Hansi i njenim sinovima - junacima! Oni su bili najbolji primjer požrtvovnosti i nesebičnosti. Njihova majka bila je najbolja odgajateljica tim herojima. Zato je zavrjedila da je muslimani nazovu majkom šehida.

slika

POUKE IZ PRIČE

1. Islam mijenja loše ćudi i gradi kod ljudi plemenite ćudi.

2. Musliman nije egoista i ne razmišlja samo o sebi, musliman razmišlja o svim muslimanima i njihovom dobru i napretku.

3. Smrt nije kraj za čovjeka, već postoji drugi život, Džennet ili Džehennem.

4. Musliman ne očajava jer zna da se sve u domenu Allahovog, dž.š., određenja, te on treba da je strpljiv i zahvalan Allahu, dž.š.

5. Džihad - borba na Allahovom putu životima svojim, ima veliki uticaj u širenju islama i njega treba voljeti kako bi se stekla neizmjerena nagrada kod Allaha, dž.š.

6. Jelo je hrana za tijelo, a islamsko vjerovanje, akida, hrana je za dušu i um.

7. Nevjernici žrtvuju sve kako bi uništili islam i muslimane.

8. Musliman se ne smije predati, već treba kreirati i inovirati sve što je u korist islama i njegovog napretka.

9. Musliman mora biti zadovoljan Allahovom, dž.š., odredbom i da se nada Njegovoj nagradi za svaku nesreću koja ga zadesi.

10. Islam neće biti superioran osim ako se njegovi sljedbenici bore za njega i očuvanje zemlje i domovine.

أم الشهداء : الإسلام دين عملي يقرن الإيمان بالقول والفعل والعاطفة بالعزم والإرادة ويصنع من المؤمنين الصادقين نماذج حية تبرز آثاره الحقيقية في النفس و المجتمع وأم الشهداء الخنساء تناصر بنت عمرو بن الشريد إحدى النماذج التي تروك بصماتها في التاريخ بعد أن أعاد الإسلام صياغة أفكارها فصاغت على ضوءها إحدى ملاحم الإسلام الكبرى وهكذا هو الإسلام أخذ وعطاء ، تربية وبناء ثم بطولة وفداء .

لقد تحولت المرأة التي كانت ترفع أكفها للأصنام بزعم أنها ترمز إلى (الإله) وتصرف في بكاء أخيلها صخر وتبالغ في الحزن عليه إلى رائدة من رواد الفكر الجهادي في الإسلام ومدرسة من مدارس الإعداد والتكوين والحض على الدفاع عن حياض الإسلام فتربي أولادها على الجهاد ثم تدفع بهم إلى أون المعركة ثم تستبشر بمقتلهم في سبيل الله .

أم الشهداء :

رمز من رموز التاريخ ما أسعد من خلقه بأم مثلهما وما أسعد من ربي أبنائه على ما ربت أبناءها عليه من حب الإسلام والموت في سبيله .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوستان والمهرسك

slika - tobogan

USPOMENA NA ČUVARA
BAŠČE
Deveta priča

slika - korpa s hljebom

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

BAŠČA

وَالْبَرَاعِمُ حَدِيقَةُ

Nemojte ni pitati koliko smo bili sretni kad su nam namijenili bašču u blizini javnog trga! Sve ono što se u njoj nalazi upućuje na to da je to mjesto uređeno za djecu. Tu je deset ljuljački, tri visoka vrtuljka s brojnim raznobojnim sjedalima opasanim kožnim pojasevima. No, ništa se od toga ne može usporediti s ljupkošću pačića koji plivaju u bazenima, te lijepim šadrvanom čija voda prska o rubove bazena, stvarajući divan žubor koji se ulijeva u naše uši. Silne prskajuće kapi, nošene vjetrom, kvase naša lica, ne nailazeći ni na kakav protest s naše strane.

Kako je divna ta naša bašča!

IGRA JE DIO DJETINJSTVA

اللَّعِبُ جُزْءٌ مِنَ الْوَقْتِ

Znao sam otići do bašče sat vremena prije zalaska sunca u pratnji svog malog brata Bišra. Tamo smo se družili s drugom djecom iz naše mahale. Znali smo ispreplesti preste te ići u jednom redu. Bili smo vršnjaci i podjednake visine, pa su i naši koraci bili jednaki. Kad uđemo u bašču, otpustimo ruke, naši pogledi odlutaju širom bašče, a noge se nadmeću u trci prema ljuljačkama i bazenčićima s vodom. Često smo, moj brat i ja, močili komadiće suhoga kruha, te ih bacali pačićima.

Kad Ebu-Haldun uzme u ruke svoju zviždaljku, znali smo da će vrata bašče biti uskoro zatvorena. Vrijeme igre i zabave je isteklo. Zatim bježimo od čuvara, dok on ne sustigne nekoga od nas. I to je dio naše omiljene igre.

EBU-HALDUN VAM ŽELI DOBRODOŠLICU

أَبُو خَلْدُونِ يُرْحَبُ بِكُمْ

Pravedno je reći: “On je čuvar vrijedan poštovanja!”

Promatra nas očinskim nježnim pogledom, uvijek nasmijana lica kad dolazimo u bašču. Bio je njen čuvar još prije nego su je namijenili nama. Nikada nećemo zaboraviti kako nas je svake večeri, pri izlasku iz bašče, mamio šarenim bombonima da bismo izašli što prije. Iako je njegova zviždaljka ugodnog zvuka, bomboni su, ipak, činili svoje. I kad napustimo bašču, u našim ušima još dugo odzvanja zvuk zviždaljke. To je Ebu-Haldunova navika, da uvijek zviždi svoju omiljenu melodiju.

IGRA I ISPITI NE IDU ZAJEDNO

اللَّعِبُ وَالْامْتِحَانُ لَا يَجْمَعَانِ

Došlo je vrijeme ispita. Sada ne mogu više ići u našu omiljenu bašču. Moj otac mi je to zabranio sve dok ne položim ispite s odličnim. Marljivo se pripremam za ispite. Ali, kako mogu zaboraviti ljuljačke i bijele pačice?

Otac je osjetio da me nešto tišti, ali je uzaludno pokušavao saznati šta je to. Nisam odgovorio na njegova pitanja, jer znam da ni neće odzvoliti ono što želim. U jednom trenutku, primijetio je da crtam na papiru ljuljačku i pačice pored bazenčića. Pohvalio je moju sliku, ali me na uobičajeni blag i nježan način upozorio da mislim i na druge predmete.

BEZBRIŽNO I DI NA ISPIT

أَدْخُلِ الْإِمْتِحَانَ مُرْتَحَاً

Ubrzo je nešto odlučio u sebi. Čim je završio s ručkom, poslao je po mene. Majka me povela do njegove sobe. Pri ulasku sam ga pozdravio i sjeo mu u krilo. Zagrlio sam ga oko vrata, osjetivši da je došao čas veselja. Rekao mi je: “Jasere, šta misliš o jednom brzom i kratkom posjetu bašči? Moraš se malo odmoriti. Učenje te zamorilo, pa će ti razuman odmor dobro doći da sutra bezbrižno ideš na ispit. Hajde, spremi se, ja te čekam!”

Zasjao sam od radosti i zahvalio mu poljupcem u obraz. Primjetio je: “Zahvali dobrom crtaču, koji me je podsjetio na to!”

slika - bombone

PONOSIM SE OCEM

أَنَا فَخُورٌ بِأَبِي

Na brzinu sam obuo cipele i u malu vrećicu stavio suhoga kruha. Pozdravio sam se s mamom koja mi je dala nešto opranih višanja. Odjurio sam s ocem i s bratom Bišrom. Putem sam zapazio kako me kroz prozore promatraju oči mojih prijatelja. Molili su Allaha da i njih očevi povedu u bašču kao što to čini moj babo. Oni, također, marljivo uče kao i ja. Ja se družim samo s dobrim i marljivim učenicima. Molio sam Allaha da usliši njihove molbe, kako bismo se zajedno našli kod Ebu-Halduna, pored pačića i obojenih šadrvana.

Kako je divan moj dragi babo! Uistinu, ponosim se njime. On je simbol osjećajnosti, nježnosti i odanosti.

DOBRODOŠLICA RAVNA GOSTOPRIMSTVU

حُسْنُ الْاِسْتِقْبَالِ ضِيَاةٌ

Kad nas je Ebu-Haldun ugledao, nasmiješio se tako da su se vidjeli njegovi žuti i polomljeni zubi. Njegove bijele obrve zablistale su od sreće zbog našeg dolaska. Pohitao je prema

slika - torba

nama, zaželjivši nam dobrodošlicu, kao dragim prijateljima nakon duge odsutnosti. Brzo je gurnuo ruku u džep da sve nadoknadi bombonama što ih je za nas čuvao već sedam dana. Ko bi nas u tom času vidio, pomislio bi da je Ebu-Haldun moj prijatelj već dvadeset godina, iako je meni tek deset.

Kako nas je lijepo dočekaao!!! Pozvao nas je da sjednemo na njegovu omiljenu klupu, na koju je davno urezao svoje ime i pokraj njega broj: 1956.

USPJEH JE SAVEZNIK MARLJIVIH

التَّحَاكُفُ حَلِيفُ الْمُجْتَهِدِينَ

Nakon kratkog razgovora s mojim ocem, Ebu-Haldun mi se obratio riječima: “Zašto si nam uskratio svoj svakodnevni bijeg nakon zvuka zviždaljke?” Mislim da si u velikim pripremama za ispite, znam da si vrlo marljiv!”

Nasmiješio sam mu se, a on je nastavio, šaleći se: “Zbog tvog upornog izostanka punih sedam dana, dajem ti ocjenu “nula” iz neredovitog dolaženja i neigranja!!!”

Obradovan njegovom duhovitom upadicom, reko: “Moj brat i ja uvijek smo među prvima! Pokazat ću vam ocjene za koji dan. Sve su petice! Proći ćemo sa odličnim uspjehom!” Potapšao me po ramenu i rekao: “Lahko je meni s vama! Otac vam se može ponositi svojim divnim potomcima!”

RIJEČI ODRASLIH SUBLAGO

حِكَايَةُ الْكِبَارِ كَثُرُ

Malo je zašutio. Pogledao me u oči: “Jasere, obećavam ti da ću ti, nakon ispita, ispričati jednu zabavnu priču kao nagradu za tvoj veliki trud.”

Skočio sam od sreće i uzviknuo: “Zabavnu priču? Znate li zanimljive priče za nas? Striče, vi ste divni!!! Unaprijed vam hvala! Tako vam Allaha, ne biste li nam to sada ispričali, kako ne bih na to morao misliti za vrijeme ispita? Molim vas, Ebu-Haldune,... slušat ću vas pomno!”

Kimnuo je glavom u znak odobravanja. A ja sam ubrzo, na vješt način, sakupio još osam svojih prijatelja. Prijatelji u igri i “partneri” u podjeli bombona, jasno - nakon što su dobili odobrenja od svojih očeva.

Ebu-Haldun im je zaželio dobrodošlicu i započeo svoju nezaboravnu priču.

slika - drvo

SVIJET JE POZORNICA UČENJA

الْكُونُ مَسْرُوحٌ يُعَلِّمُ

Utihnuli smo svi kao bubice. Uperio je prst prema drvetu pod čijom krošnjom smo sjedili, te reče: “Draga djeco, gledajte ovo drvo! Za njega me vežu uspomene i korisne pouke. Neke od njih su bolne, a neke ugodne i lijepe. One su me naučile nezaboravnim lekcijama u mom životu!”

Začudile su nas njegove riječi. Kako može jedno drvo učiti čovjeka? Nastavili smo mirno i tiho slušati, a on je pričao: “Najvažniji doživljaj, iz kojeg sam izvukao pouku, zbilo se prije deset godina. Ovo drvo bilo je nježna majka koja je udomila u donjem dijelu stabla ogromno kraljevstvo crnih mrava. Još uvijek možete primijetiti njihove tragove!!!

Zaista se mogao vidjeti ulaz u deblo.

MRAVI SU UZOR MARLJIVOSTI

وَالْتَعَلُّ مِمَّا الدَّابُّ

“U to vrijeme, radio sam od jutra do noći, obrezujući grane, sadeći cvijeće i drveće, te hraneći patke. Jednom, moju pažnju privukao je jedan crni, dugački konopac što su ga sačinjavali mravi. Dugo sam ih promatrao, slaveći Allaha

slika - mrav

Koji im je podario marljivost da od rana jutra tragaju za hranom i sakupljaju je za dane oskudice.

Približio sam im se i nagnuo nad njih, dajući im, iz šale, zapovijed svojom zviždaljkom. Začudo, kao da su me razumijeli! Koliko je čudan taj njihov svijet! Jedan nosi mrvicu gline da popravi svoj dom, drugi stoji pola metra od ulaza, kao da ostalima pokazuje put, treći vuče ogromnog mrtvog kukca, dok mu četvrti juri u pomoć!”

POSAO ČUVARA JE RED I ZAKON

الْحِرَاسَةُ قَانُونٌ وَنِظَامٌ

“Sve to mogao sam shvatiti. Ali šta rade ona dva mrava, stojeći nepomično pred ulazom? Promatrao sam ih pomno! Shvatio sam da su to čuvari koji ne dozvoljavaju ulazak tudincima, te promatraju prolaznike i zaposlene. Kako je to divno! Toliko su mladi, živahni i jaki! Nijedan mrav ne može izmaći njihovoj kontroli, ukoliko se želi udaljiti, pobjeći ili ljenčariti. Kako je njihova zadaća slična mojoj u bašči, nakanio sam upoznati ih što bolje. Pokušat ću ispitati njihovu moć rješavanja teških problema, kao što sam i ja morao činiti, prilikom dolaska šefa čuvara u ovu bašču!”

NEMA ŽIVOTA ZA NEUSPJEŠNE

لَا حَيَاةَ لِلْفَاشِلِ

“Pokušao sam, pomoću jednog štapića, odvojiti zrno žita, što ga je prema ulazu nosio jedan mladi mrav. Ubrzo je taj mrav pohitao natrag prema zrnju, nastavljaajući ga vući. Ponovio sam to više puta, i svaki put mrav je zgrabio zrno i nosio ga prema skladištu mravljeg kraljevstva.

Razmišljao sam da sakrijem to zrno. Spretno i brzo, uzeo sam zrno i stavio ga u džep. Mrav je tražio zrno uzalud... dok se nije uvjerio da ga je izgubio. Odlučio je ući kroz ulaz, mašući svojim praznim krakima, ali izbila je teška bitka!!!”

RUKA KOJA UDJELJUJE BOLJA JE OD ONE KOJA PRIMA

الْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى

“Pohitali su mravi - čuvari prema jednom mravu i kao da su neko vrijeme raspravljali s njim. Odjednom, skočili su na tijelo umornog mrava i odvojili mu glavu od trupa, ostavljajući ga da se suoči sa smrću, dok nije raskrstio sa životom.

slika - krevet

Molio sam Allaha za oprost zbog svog ružnog djela i zaplakao sam nad mravljim mrtvim tijelom, na koje su kapale moje vruće i bolne suze.

Čuvari su mislili da se mrav vratio neobavljena posla, te su ga optužili i kaznili za lijenost i besposličarenje. Osudili su ga na smrt, jer nema života za one koji žele biti na teret drugima, a u stanju su raditi.

Od toga vremena, ovo mjesto postalo je moje posebno mjesto. Dijelim bombone za našeg mrava šehida, čija je smrt bila pouka onima koji imaju razum. Svojom griješnom rukom napisao sam na klupi pokraj toga mjesta: “Ebu-Haldun, 1956. g.”

POUKE IZ PRIČE

1. Priroda sa svojim biljnim i životinjskim svijetom i svom svojom ljepotom koju je stvorio Allah, dž.š., istinski je prostor za život i zabavu djece.

2. Nezaboravni su trenuci zajedničkih igara sa djecom iz mahale u velikoj bašči.

3. Velika zajednička bašča gdje se sastaju djeca iz mahale ima svog čuvara koji otvara i zatvara bašču u tačno određeno vrijeme sa svojom zviždalkom.

4. Igre i zabave trebaju biti usklađene sa obavezama u školi. Na to roditelji stalno opominju.

5. Roditeljska ljubav i razumijevanje svoje djece je bezgranična. Dječju poslušnost i dobro učenje roditelji nagrađuju dozvolom odlaska u bašču radi igre s drugovima.

6. Čuvar bašče zvao se Ebu-Haldun. On nije birao sredstva i načina da djecu odobrovolji i razveseli.

7. Čuvar bašče nagrađivao je djecu finim poučnim pričama o životu mrava koji bi svojom organizacijom rada i marljivošću mogli biti uzor ljudima.

ذكريات مع حارس الحديقة:

قصة قصيرة تهدف إلى غرس بر الوالدين واحترام الكبار ، والإحسان إلى الناس والاجتهاد في الدراسة ، والمتابعة وعدم الكسل والنوم طوال اليوم ، كما تُعلم الطفل المسلم تنظيم الوقت للعب وقت والمجد وقت آخر .
أما مملكة النمل فتعلم الطفل أن اليد العليا خير من اليد السفلى .
نسأل الله عز وجل أن ينفع بها أبناء المسلمين .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوسنة والهرسك

TROJICA ZAROBLJENIH
U PEĆINI
Deseta priča

slika - pećina

slika - pustinja

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

TROJICA ZAROBLJENIH U PEĆINI

ثَلَاثَةٌ أَطْبَقَ عَلَيْهِمُ الْغَارَ

Oprostilo se Sunce od svijeta i nestalo iza beskrajnog horizonta. A karava ide svojim putem kroz pustinju, gluhu i pustu unedogled. Ništa se nije čulo, osim udaraca konjskih kopita i hrzanja. Na sjeveru pustinje uzdizale su se zastrašujuće, ogromne planine... Nadolazeći mrak povećavao je strepnju i nelagodu u srcima trojice putnika, a planine i pustinja pričinjavale su se još jezovitijim. Ubrzo se digla žestoka oluja kao razjareno more sa golemim pješčanim valovima i ispunila im oči pijeskom tako da su gotovo oslijepili.

ODLIČNA IDEJA, PRIJATELJU!

نَعَمْ الرَّأْيُ يَا رَفِيقَ

Munje su sjevale, gromovi udarali, nebo je otvorilo sva svoja vrata i pala je velika kiša. Bili su u bezizlaznom

položaju. Nisu znali gdje da krenu. Gdje da se sklone?

Jedan od njih reče: “Čini mi se da je na onom obronku pećina, mogli bismo tamo prenoćiti, a zatim nastaviti put!”

Odmah su se sva trojica složili: “Odlična ti je ideja, prijatelju!”

Ušli su u pećinu. Izvana se čulo zavijanje vjetra i pljuštanje kiše. Hladnoća se počela širiti po njihovim tijelima, samo što se nisu smrzli...!

“POZOVITE ME U POMOĆ I USLIŠIT ĆU VAM MOLBU!”

ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

Jedan od njih reče: “Kakva noć!” Nije ni dovršio svoju rečenicu, a prolomio se strašan zvuk i ogroman kamen stvorio se odnekud i zatvorio im ulaz u pećinu. Obuzela ih je zabrinutost i nemir. Svom snagom pokušavali su odgurnuti kamen, ali bez uspjeha. Gotovo su izgubili nadu da će ikada izaći iz pećine, te su se predali neizmjernoj tuzi...

Zatim su razmijenili mišljenje i složili se da ih ništa ne može spasiti, osim da pozovu Allaha u pomoć svojim dobrim djelima i da se okrenu Njemu, iskreno i skrušeno. Možda će im Allah otkloniti njihovu nevolju.

slika - pećina

Nije prošlo ni nekoliko mnuta, a oni su osjećajno izgovarali najljepše i najiskrenije molitve - da bi se kroz svoja dobra djela približili Allahu.

NASTOJIM IH ODOBROVOLJITI!

أُسْعَى إِلَى رِضَاهِمَا

Jedan od njih reče: “Gospodaru svih svjetova... Ti znaš i osim Tebe niko ne zna! Imao sam stare roditelje koji su me othranili i ispravno odgojili. U moje srce usadili su bogobojaznost. Bio sam im radost i nastojao sam im u svemu udovoljiti. Moj odnos prema njima bio je onakav kako si Ti zahtijevao. Neposlušnost prema roditeljima Ti smatraš jednim od velikih grijeha... Ti znaš da mi ništa od njih nije važnije, ni djeca, ni imetak.

Nosio sam im mlijeko svako predvečerje da piju, sa zadovoljstvom, prije nego svojoj djeci, supruzi i sebi... Mojoj sreći nije bilo kraja kad sam ih vidio kako piju ono mlijeko što sam svojim rukama pomuzao. I kad vidim blagi osmijeh i zadovoljstvo na njihovim licima, onda osjećam kako tonem u sreći, jer sam učinio ono što mi je Allah naredio.”

slika - muženje

NAJPRIJE MOJI RODITELJI

أَبَوَايَ أَوَّلًا

“Jednog dana, otišao sam daleko od kuće skupljati granje. Nisam ni osjetio kako je brzo prohujalo vrijeme. Kad je zalazilo Sunce, pohitao sam svojim roditeljima. Odnio sam im njihov obrok mlijeka, ali sam ih zatekao kako spavaju. Gospodaru, Ti dobro znaš koliko sam tada bio tužan i zabrinut što sam zakasnio! Nisam ih želio probuditi, niti da pijemo mlijeko prije njih - ni supruga, ni djeca, ni sluge. Držao sam punu zdjelu mlijeka u svojim rukama i čekao da se roditelji probude, sve dok nije svanula zora. Oko mojih nogu, djeca gladna, plaču, a ja u sebi kažem: 'Prvo moji roditelji, zatim vi, a ja ću biti zadnji koji pije...'”

DOVA ODANOG RODITELJIMA

دُعَاءُ الْبَارِئِ رَوَّالِدَيْهِ

“Začuo sam oca kako slavi Allaha i zahvaljuje Mu što ga je oživio nakon smrti (sna). Pružio sam njemu i majci mlijeko i zahvalili su Svevišnjem Allahu. Nastavili su molitvu da me Allah nagradi za to. Osjetio sam neopisivu sreću.

Bože, sve sam to činio radi Tebe, pa Te molim da nam

slika - donošenje mlijeka

pomogneš i da ukloniš ovaj kamen!”

Odjednom se kamen malo pomaknuo; nije bilo dovoljno da neko od trojice saputnika izađe..., mora još neko drugi moliti Allaha da ih spasi ove nevolje.

ODRŽALA OBEĆANJE!

حَافِظَتْ عَلَى عَهْدِهَا

Dignuo se slijedeći i reče: “Gospodaru... Ti znaš, a drugi ne zna, da sam imao amidžičnu, meni najdražu od svih ljudi. Svevišnji joj je Allah podario neopisivu ljepotu. Bila je ispravna i bogobojazna, nikome od ljudi nije učinila nažao. Podsvjesno sam poželio da joj nešto učinim nažao, što ne bih želio da se desi mojoj sestri ili majci. Šejtan je rasplamsao vatru žudnje i naveo me na zle misli prema njoj. Međutim, ona nije pristala na to i odbila me...

Bila je čista, poštena i bogobojazna, održala je svoje obećanje prema Tebi, da neće činiti ono što si joj zabranio.”

slika - pećina

GLAD JE UBOJITA!

الْجُوعُ قَتَالٌ

“Jedne teške godine, u kojoj nebo nije kišilo ni zemlja rodila, glad je snašla moju amidžišnu i skoro je oborila. Pohitala je k meni i zatražila pomoć protiv životne nedaće i

da je ne snađe smrt. Nije imala ni komadić kruha da utoli glad. Njen otac nije joj ostavio ni dinara, pa ni dirhema. Ja sam bio imućan i ponovo su me zaokupile zle misli. Pomislio sam da će je njena situacija prisiliti da poklekne i popusti pred onim što sam zatražio...

Rekao sam joj: 'Dat ću ti šta trebaš, ali moraš izvršiti ono što od tebe zahtijevam!'

Odbila je i vratila se otkud je i došla.

Glad ju je skoro ubila i nije imala ni od koga zatražiti pomoć, niti je bila u stanju prositi od drugih.”

OKANI SE ŠEJTANSKIH MISLI!

ابْعِدْ عَنْ وَسَاوِسِ الشَّيْطَانِ

“Došla je, na kraju, k meni i prihvatila nevoljko ono što sam od nje tražio. U njenim očima vidio sam suze i duboku

slika -pećina

bol. Pružila mi je ruke i rekla: 'Bratiću (sin od amidže)! Nemoj da te šejtanove zle misli obore. Nemoj me iskoristiti na takav način, nego samo ispravno i pošteno. Oženi se sa mnom, prema Božijem Šerijatu, i sklopimo ženidbu pred Allahom i pred ljudima!'

Počeo sam se tresti od straha i potekle su mi suze od straha, bojeći se Božije srdžbe i kazne. Pružio sam joj novac koji je tražila. Napustila me sa 120 dinara, zadovoljna i spokojna što joj nisam učinio nažao i što je sačuvala svoju čast."

JEDINA MI JE NAMJERA BILA TVOJE ZADOVOLJSTVO!

مَا أَسْعَيْتُ إِلَّا وَجْهَكَ

Nastavio je čovjek svoju priču: "Hvala Allahu, Koji me je uputio na ispravan put! Nisam podlegao šejtanovoj napasti, nego sam je odbacio, sve radi Tebe, Gospodaru!

Allahu, bojao sam Te se i pustio sam je da ode s novcem (iako mi je najmilija). Allahu, ja sam se bojao onog dana kad budem došao pred Tebe da položim račun. Onda me neće spasiti sav moj imetak. Tog dana nećeš prihvatiti nikoga, osim onoga ko dođe čiste savjesti...

Allahu, znaš da sam to učinio radi tvoje plemenitosti.

Pomozi nam i olakšaj nam ovaj težak položaj!”

Kamen se još malo odmaknuo, ali još ne toliko da bi mogao iko od njih izaći...

Došao je red na trećega - da zamoli Allaha za spas.

DAJ NAJAMNIKU NADNICU!

أَعْطِ الْأَجِيرَ أَجْرَهُ

Ustao je i treći, nakon molitvi svojih saputnika, i rekao:

“Bože, Ti znaš - a drugi ne znaju - da sam imao veliki imetak i svoje najamnike. S njima sam postupao pravedno i ispravno i častio sam ih onim što si mi Ti podario, te im platio nadnicu prije nego se osušio njihov znoj...

Jednoga dana, tražio sam jednog od svojih radnika, ali nisam ga našao. Otišao je a da nije podigao svoju nadnicu. Otada je prošlo mnogo vremena, a ja njegovu nadnicu ulažem u nove poslove, tako da je donijela veliki imetak...

Jednog dana, navratio je taj radnik k meni, nakon što je zapao u novčane teškoće. Rekao mi je: 'Radio sam davno kod vas i nisam podigao svoju nadnicu! Sad mi to treba. Možete li mi platiti?’”

slika - ruke

ALLAHU, SPASI NAS OD NEVOLJE U KOJOJ SMO SE NAŠLI!

فَرِّجْ عَنَّا مَا نَحْنُ فِيهِ

“Odgovorio sam mu: ‘Sve što vidiš u ovoj dolini, tvoje je, plod tvojih nadnica!’

Usmjerio je svoj pogled prema dolini i ugledao kamile, krave, ovce, onoliko koliko nije mogao ni sanjati. Zabezeknuo se i jezik mu se sapleo, no ubrzo se probudio od lijepog sna koji ga je zadesio, te reče: ‘Zafrkavaš me, gospodine!’

Odgovorio sam: ‘Ne, zaboga, ja sam tvoju nadnicu investirao i naraslo je iz nje ovo veliko bogatstvo... Uzmi sve što ti je Allah podario, neka ti je sa srećom, i budi spokojan!’

Čovjek je izveo stado iz velike doline, ne vjerujući svojim očima.

‘Allahu, sve sam to učinio radi Tebe i radi Tvoje plemenitosti. Daj nas spasi od ove nevolje, u koju smo upali!’”

slika - pećina

ALLAH NE ZABORAVLJA NAGRADU DOBROČINITELJIMA!

اللَّهُ لَا يَضِيعُ أَجْرَ الْحَسَنِينَ

I kamen se pomaknuo još malo, ali je sada to bilo dovoljno da trojica putnika mogu izaći iz pećine. Zrcalio se osmijeh na njihovim licima i zadrhtale su im usne od sreće... Uspjeli su izaći i nastaviti svoj put, uživajući u Allahovoj plemenitosti, vjerujući da On nikad ne zaboravlja nagradu dobročiniteljima.

Allahu, blagoslovi naša djela i neka budu čista, radi Tebe, Koji uslišiš naše dove!

Slava Tebi, Gospodaru svjetova!

POUKE IZ PRIČE

1. Musliman se stalno obraća dovom Allahu, dž.š., u dobru, a naročito u zlu, kako bi Allah otklonio od njega nevolje, kao što su to uradila trojica ljudi koje je stijena zatvorila u jednoj pećini.

2. Jedan od uvjeta da dova bude primljena jeste da musliman voli Allah, dž.š., i da spomene svoja najbolja djela, kao što su to uradila trojica ljudi.

3. Muslimanu treba zadovoljstvo njegovih roditelja da bude preče od zadovoljstva ostalih ljudi, pa čak i ako se radilo o njegovoj djeci, kao što je to uradio drvosječa, koji nije htio dati mlijeko djeci i ženi prije nego roditeljima i čekao je sve dok se nisu probudili.

4. Dobročinstvo prema roditeljima jedno je od najboljih djela. Allah, dž.š., primao je dovu čovjeka koji je bio poslušan svojim roditeljima.

5. Nije dozvoljeno muslimanu da zloupotrebljava svoje bogatstvo i siromaštvo

drugih ljudi, tako što će od njih tražiti da rade ono što je grijeh ili što će im štetiti, kao što je htio uraditi mladić sa siromašnom djevojkom.

6. Musliman se treba sjetiti Allaha, dž.š., bojati se Njega, sjetiti se da je On moćan i da ga vidi i čuje, te da će polagati račun ped Njim kada ga šejtan navrati na zlo. To ga treba spriječiti od (činjenja) zla djela, kao što je i mladića kada je djevojci dao imetak ne nanoseći joj nikakvo zlo.

7. Strah od Allaha, dž.š., i udaljšavanje od bluda spada u dobra djela, jer je Allah, dž.š., primio dovu mladića koji nije uradio zinaluk kada je to mogao uraditi.

8. Islam naređuje ljudima da budu povjerljivi i da čuvaju prava drugih, te da im ne čine nasilje otimajući im bespravno imetak, kao što je bio i trgovac stokom kada je sačuvao dnevnicu pastira, i nakon što se imetak umnožio, vratio mu uvećanu.

9. Predati povjerene stvari njihovim vlasnicima spada u dobra djela. Zato je Allah, dž.š., primio dovu čovjeku koji je vratio radniku njegovu nadnicu nakon što se ona višestruko povećala.

10. Musliman treba sebi odabrati dobre prijatelje, koji će mu biti pomoć i beričet od Allaha, i u dobru, i u zlu. Ova trojica dobrih ljudi bila su od koristi jedni drugima kada im je stijena zatvorila izlaz iz pećine.

ثلاثة أطلق عليهم الغار:

قصة ثلاثة صدقوا الله فصدقهم ، عرفوا الله في الرخاء فأفقدتهم من شدة وضيق ، قصة من جوامع كام الرسول عليه الصلاة والسلام في رسم منهج للتوسل الصحيح بالأعمال الصالحة حين الإخلاص فيها ، فخرج بعد شدة بسبب البر بالوالدين سعة بعد ضيق بسبب العفاف وترك الحرام ، نجاة بعد إشراف على الهلاك بسبب إداء الأمانة .

والقصة مشهورة معروفة ولسنا بحاجة إلى بيانها وتم اختيارها لتقرب وتغرس في نفوس أبناء المسلمين أنبل وأكرم الأخلاق الإسلامية ، والله من وراء القصد .

الهيئة السعودية العليا
لمساعدة البوسنة والهرسك

SADRŽAJ

PREDGOVOR	5
DUNJALUČKI SANDUK - PRVA PRIČA	7
DUNJALUČKI SANDUK	9
SVAKO IŠČEKIVANJE IMA KRAJ	10
SVE IMA SVOJU CIJENU	12
DOBAR POZNAVATELJ SVOGA ZANATA	12
NE VJERUJ U SVE ŠTO SE KAŽE	15
NIKAD NE ODUSTAJ - BUDI UPORAN	18
UPOTREBLJAVAJ SVOJU PAMET	22
"J SLIJEDE NAJISPRAVNJIJE"	26
POUKA PRIČE	26
MALI UČITELJ - DRUGA PRIČA	29
POSVETA VAMA, DRAGI PUPOLJCI	30
MISLILAC VRIJEDAN POŠTOVANJA	31
NADARENI DJEČAK JE ČOVJEK, KAO I VI	32
ALLAHOVA PROVIDNOST	32
"I OD ZLA ZAVIDLJIVACA ..."	34
UČITELJ NOSI PORUKU	36
OKANI SE BOLESNIH MISLI	38
NEVJERSTVO JE NESNOSNO	40
DA LI SUMNJATI U ALLAHA?	40
REĆI ISTINU ZADIVLJUJUĆA JE HRABROST	42
ČOVJEK MOŽE POGRIJEŠITI	44
POŠTUJ MIŠLJENJE DRUGIH	46
ISTINA - IZNAD SVEGA	46
BOGA POZNAJEMO PO NJEGOVIM STVORENJIMA	47
POUKE IZ PRIČE	49

KRALJ I POBOŽNI DJEČAK - TREĆA PRIČA	53
KRALJ I POBOŽNI DJEČAK	55
POUKE IZ PRIČE O KRALJU I DJEČAKU VJERNIKU	70
IZGUBLJENI NOVČANIK - ČETVRTA PRIČA	73
IZGUBLJENI NOVČANIK	75
ODLAZAK NA HADŽ	76
JEDNA ZA DRUGOM, NEVOLJE SU SNAŠLE MUSTAFU	78
ODLAZAK	83
KRAJ NEVOLJAMA	85
RADOST	92
POUKE IZ PRIČE "IZGUBLJENI NOVČANIK"	96
IZNENAĐENJE - PETA PRIČA	101
IBRAHIMOVO DJETINJSTVO	103
POUKA U DŽAMIJI	107
TRAGANJE ZA POSLOM U DRUGOME GRADU	108
POVRATAK KUĆI	112
IBRAHIMOVA PORODICA	114
IZNENAĐENJE	117
POUKE IZ PRIČE	122
GLAVNI ZGODITAK - ŠESTA PRIČA	127
SA ZAHVALOM ALLAHU, DŽ.Š.,	
TRAJU BLAGODATI (NIMETI)!	129
SREĆA DOLAZI S RADOM, A NE S LUTRIJOM!	130
ŠEJTAN NIKAD NE ODUSTAJE	130
DOBRO PRIPADA DOBRIMA!	132
ZNA SE ŠTA JE HARAM, A ŠTA HALAL!	133
DOBRO IDE S DOBRIM!	134
ZAVIDNI... ČAK I NA HARAM!	136
IMETAK ZASLJEPLJUJE!	136
ŠEJTANSKA POSLA	138
LJUDIMA SE ČINI DA JE LIJEPO SAMO	
ONO ZA ČIM ŽUDE	139
HRANJENJE HARAMOM JE HARAM!	139
MAŠTA LUĐAKA GRADI KULE U OBLACIMA!	141
ALLAH JE BIO S NJIM!	142
NE GUBITE NADU U ALLAHOVU MILOST!	142
POUKE IZ PRIČE	146

ZAVRŠETAK GROZDA - SEDMA PRIČA	151
ZAVRŠETAK GROZDA JE MAZA	153
KRADLJIVAC BRESKVE	154
ZABORAVLJENA ZADAĆA	158
ZADNJI POGLED	162
POUKE IZ PRIČE	167
MAJKA ŠEHIDA - OSMI PRIČA	171
ISLAM MIJENJA PONAŠANJE EL - HANSE	175
EL-HANSA RADI ZA ISLAM	176
BITKA EL - KADISIJA	180
POUKE IZ PRIČE	189
USPOMENA NA ČUVARA BAŠČE - DEVETA PRIČA	193
BAŠČA	195
IGRA JE DIO DJETINJSTVA	196
EBU-HALDUN VAM ŽELI DOBRODOŠLICU	197
IGRA I ISPITI NE IDU ZAJEDNO	197
BEZBRIŽNO IDI NA ISPIT	198
PONOSIM SE OCEM	200
DOBRODOŠLICA RAVNA GOSTOPRIMSTVU	200
USPJEH JE SAVEZNIK MARLJIVIH	202
RIJEČI ODRASLIH SU BLAGO	203
SVIJET JE POZORNICA UČENJA	205
MRAVI SU UZOR MARLJIVOSTI	205
POSAO ČUVARA JE RED I ZAKON	207
NEMA ŽIVOTA ZA NEUSPJEŠNE	208
RUKA KOJA UDJELJUJE BOLJA JE OD ONE KOJA PRIMA	208
POUKE IZ PRIČE	211
TROJICA ZAROBLJENIH U PEĆINI - DESETA PRIČA	217
ODLIČNA IDEJA PRIJATELJU!	217
"POZOVITE ME U POMOĆ I USLIŠIT ĆU VAM MOLBU!"	218
NASTOJIM IH ODOBROVOLJITI!	220
NAJPRIJE MOJI RODITELJI	222
DOVA ODANOG RODITELJIMA	222
ODRŽALA OBEĆANJE!	224
GLAD JE UBOJITA!	226
OKANI SE ŠEJTANSKIH MISLI!	226

JEDINA MI JE NAMJERA BILA TVOJE ZADOVOLJSTVO!	228
DAJ NAJAMNIKU NADNICU!	229
ALLAHU, SPASI NAS OD NEVOLJE U KOJOJ SMO SE NAŠLI!	231
ALLAH NE ZABORAVLJA NAGRADU DOBROČINITELJIMA!	233
POUKE IZ PRIČE	234